VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 120 — 1949 Vol. XXXII vk. — Lauantaina, lokak. 15 p., — Saturday, Oct. 15

Canadan laivaliikennettä uhkaa lamaannustila

Laivanvarustajat väittävät, etteivät he kykene kilpailemaan ulkomaisten laivayhtiöiden kanssa

Halifax. — Canadan kauppalaivalliikenne näyttää joutuvan lamaannustilaan maailmaanlaajuisen rahdinkuljetustilpailun seurauksena. Laivoja on nimaan seisomaan satamiin epämääräiseksi ajaksi ja merimiehet menettävät työpaikkansa.

Entisten lisäksi pannaan ensi lauantaina yksi rahtilaiva seisomaan tätä Halifaxissa satamassa ja 40 merimiestä menettää työpaikkansa. Työttömien merimiesten lukumäärä nousee siten 500 mieheen täkäläisessä satamassa ja 72,000 tonnia laivatonnistoa on toimettomana.

Kaikkiaan 12 valtamerirahtilaivaa on pantu seisomaan Halifaxin satamassa. Laivanvarustajat sanovat, etteivät he voi kilpailla valtamerirahtien kuljetuksessa ulkomaalaisten laivojen kanssa. He sanovat, että ulkomaaliset laivanvarustajat, varsinkin brittiläiset ja panamalaiset, käyttävät halpaa työvoimaa ja saavat vielä joissakin tapauksissa hallituksilta tukirahoja. Sen vuoksi ne kykenevät kuljettamaan lasteja halvemmilla rahtimaksuilla ja saavat tavallisesti etusijan silloin, kun kilpaillaan lastien saamisesta.

Canadalaiset laivanvarustajat valittavat, etteivät he voi ratkaista tätä pulmaa. He sanovat, että jonkinlaista apua tarvitaan liittohallituksen taholta, mutta tukirahoillakin saataisiin vain tilapäistä helpotusta. He myöntävät sen, ettei hallitus voi määrätä canadalaisten tuotteiden ostajia kuljettamaan tavaraa canadalaisissa laivoissa.

Vastuunalaiset piirit sanovat vaikeuksien johtuvan osaksi siitä, että ostajista on puutetta maailmanlaajuisessa mitassa valuuttatilanteen takia. Rahtien saamisesta on kova kilpailu, eikä ole niin paljon rahdinkuljetusta, että sitä riittäisi kaikille laivoille. Eräät maat ostavat tarvikkeita puntaalueelta, missä niiden rahalla saa enemmän tavaraa, tai sitten ne supistavat jyrkästi tavaran ostamista dollarialueelta ja Canada kärsii siitä.

Tämä tilanne saattaa vaikuttaa monella tavalla huonosti Halifaxin oloihin tulevan talven aikana. Kun ei ole laivaliikennettä, niin ei osteta tarvikkeita laivoihin. Merimiehet eivät saa palkkaa, eikä kaupungin laivatelakoilla tehdä korjaustöitä.

Matkustajalaivoja tulee edelleen tänne, mutta ne ovat vähämerkityksellisiä satamatyöläisille, jotka ansaitsevat toimeentulonsa lastien käsittelyllä. Yksi rahtilaiva on nyt 10 matkustajalaivan arvoinen. Halifaxissa on tavallisesti talvisin töissä 1,500 satamatyöläistä, mutta nykyään heitä on vain 200, vaikka talvisesonki on juuri tulossa.

Attlee kumonnut huhut pikaisista vaaleista

Lontoo. — Pääministeri Attlee ilmoitti torstaiaamuna kabinetin kokouksen jälkeen virallisesti, ettei Britanniassa toimiteta yleisiä vaaleja tänä vuonna.

Attlee sanoi antavansa tällaisen ilmoituksen sen vuoksi, että spekulointi vaalien suhteen vaikuttaa häiritsevästi kauppaan ja teollisuuteen sekä kansallisiin yrityksiin.

Vaalit toimitetaan luultavasti vasta tulevan vuoden toukokuussa ja vaalikampanjaan ryhdytään luultavasti oikein tosissa jo helmikuussa, jolloin labor-puolue viettää 50-vuotisjuhlaansa.

Attlee ja hänen kabinettinsa ovat nähtävästi päättäneet ottaa sen riskin, että hallitus selviytyy nykyisestä talouskriisistä menettämättä kannatusta kansan keskuudessa.

Konservatiivien johtaja Churchill sanoi Attleen ilmoituksen johdosta torypuolueen kokouksessa Lontoossa, että "me emme välitä siitä miiloin vaalit toimitetaan, jos ei meitä yllätetä, ja me olemme valmiit sitä varten kaikin tavoin. Tästä asiasta ei ole tehtävä johtopäätöksiä puolueen etujen tai epäetujen kannalta, mutta kansalliselta näkökohdalta on sitä parempi mitä pikemmin vaalit toimitetaan . . ."

Jänkkipommittaja räjähtänyt Englannissa

Isleham, Eng. — Yhdysvaltain ilmavoimien pommituskone B-50, joka on valmistettu atomipommitusta varten ja jossa oli kolmen tonnin pommilasti, teki lentorikon ja räjähti eräällä vehnäviljelmällä täällä lähistöllä torstaina.

Koko seutu vapisi 12 mailin säteen sisällä räjähdyksen voimasta. Lentokoneessa oli 11 amerikkalaista ja yksi brittiläinen tarkkailija. Kaikki lentokoneessa olleet miehet saivat surmansa ja uhrien ruumiin kappaleita oli laajalla alueella. Pääräjähdys teki 10 jalkaa syvän ja 30 jalkaa laajan kuopan maahan. Sen lisäksi oli pienempiä räjähdyksiä ja satoja galloneja palavaa lentokonegasoliinia meni ryöppynä viljelmälle, sytyttäen palamaan ulkorakennuksia ja heinäsuovia. Asuinrakennukset vaurioituivat onnettomuuspaikan lähellä sijaitsevassa kylässä.

Lentokone oli lähtenyt Sculthorpen tukikohdasta ja sen piti mennä pommitushyökkäysharjoituksiin Helgolandin saarelle, Saksan pohjoisrannikolle.

Mainittu lentokone kuului siihen osastoon, joka tuli Yhdysvalloista Englantiin elokuun 18 p:nä "90 päivän operatioharjoituksia varten".

Ilmavoimien viranomaiset eivät antaneet mitään lausuntoa siitä mistä syystä lentorikon arvellaan johtuneen.

Ministeri Martin ei halua kuunnella Vishinskyn puhetta

Lake Success. — Canadan terveysministeri Martin protestoi keskiviikkona YK:n yleiskokouksen poliittisen komitean istunnossa sitä, että hänen täytyy kuunnella ulkoministeri Vishinskyn puheita. Hän sanoi sen olevan "jotakin enemmän kuin mitä ihmisen kestävyys voi sietää".

Vishinsky esitti, että sellaiset edustajat, jotka eivät halua kuunnella hänen puhettaan, voivat "olla vain kuuntelevinaan" ja kääntää sähkövirran pois kuuntelulaitteista.

Neljä vuotta kuritushuonetta

Ottawa. — Irlantilainen 22-vuotias siirtolainen James O'Shea tuomittiin täällä torstaina neljäksi vuodeksi Kingstonin kuritushuoneeseen sen johdosta, että hän oli vietellyt veljensä 13-vuotiaan tyttären ja tehnyt hänelle lapsen. Tytön isä pyysi, että hänen veljelleen annettaisiin lievä rangaistus, mutta tuomari oli ankara ja moitti syytettyä siitä, että tämä oli aiheuttanut surua hyväntekijöilleen. James tuli Canadaan v. 1947 veljensä lainaamilla rahoilla.

Coldwell ja lisäsi:

"Maakunnat kutsuttaisiin konferenssiin ja niille esitettäisiin liittohallituksen vissi suunnitelma. Jos konferenssissa hyväksyttäisiin yleisesti joitakin muutoksia suunnitelmaan, niin siihen sucstuttaisiin. Jos kuitenkin kaksi tai kolme maakuntaa yrittäisi ehkäistä konferenssiin onnistumisen, kuten Quebec ja Ontario tekivät v. 1945, niin liittohallitus ottaisi silloin täyden vastuun ja toteuttaisi oman suunnitelmansa."

Kuomintangin joukot paenneet Kantonista

Yleinen peräytyminen tapahtui sekasorron ja paniikin vallitessa

Hong Kong. — Kiinan kansanarmeijan etujoukot valtasivat Kanton:n sivillientokentän kello 9 jälkeen torstai-iltana ja niiden odotettiin menevän kolmen mailin päässä olevaan Kantonin kaupunkiin perjantaiaamuna.

Kantonista viimeksi saaduissa radiopuhelintiedoissa sanottiin, että kaupungissa vallitsee hermostunut ilmapiiri, mutta muuten siellä on kuolonhiljaista. "Kuomintangin armeijan sotilaat, jotka ovat jääneet pakenevista joukoista yleisen peräytymisen sekasorrossa, ovat harjoittaneet rosvousta kaupungissa.

Kaupungin poliisi toimi edelleen saatuaan varoituksen kommunistien maanalaisilta soluilta.

Kantonin tapahtumista kuomintangin hallituksen vallan äkillisen romahduksen hetkiltä on annettu seuraava selostus:

V.t. presidentti Li Tsung-jen lähti virkakuntansa kanssa kello 7 aamulla lentokoneella Kwangsiin "lyhyelle levolle" ennenkuin menee Chungkingiin.

Kello 1 päivällä tiedettiin yleisesti, että kuomintang on päättänyt luopua Kantonista ja se aiheutti paniikkia lähentelevän tilanteen kaikkialla kaupungissa. Väestö rientsi kauppoihin ostamaan ruokaa ja hinnat kohosivat korkeuksiin. Kauppiaat kieltäytyivät ottamasta vastaan hallituksen paperirahaa, vaatien maksun hopearahassa tai Hong Kongin setelirahassa. Monet yrittivät päästä pois kaupungista millä keinolla hyvänsä.

Kuomintangin armeijan sotilaat menivät väkisin lentokoneisiin ja toiset ampuivat sellaisia matkustajalentokoneita, jotka eivät olleet ottaneet pakenevia sotilaita. Hong Kongiin saapui ainakin kaksi sellaista lentokonetta, joissa oli kuulanreikiä.

Kello 4 mennessä oli evakuoitu kaikki hallituksen virastot. Toiset viranomaiset pakenivat laivoissa ja toiset lentokoneilla.

Kello 6 mennessä Kanton oli kuin haamukaupunki ja sen kadut olivat melkein autiot. Kuomintangin hallituksen viimeinen joukko pakeni kaupungista kello 9 illalla. Varusväen komentaja Li Chi-lan ja hänen esikuntansa lähti eräällä takavarikoidulla laivalla jonnekin tuntemattomaan paikkaan ja samaan aikaan kansanarmeijan etujoukot tulivat pienissä ryhmissä Kantonin sivillilentokentälle.

Hong Kongiin tuli taas evakkoja tulvimalla. Kaitakin lentokentälle tuli 60 lentokonetta ja junissa saapui tänne noin 6,000 pakolaista.

Grotewohl selostanut uuden tasavallan politiikkaa

Kansan elinehtoja parannetaan ja tuetaan N.-liiton ulkopolitiikkaa

Berlin. — Pääministeri Otto Grotewohl selosti keskiviikkona uuden Saksan demokraattisen tasavallan politiista ohjelmaa, esitettyään parlamentille kabinetin, jossa on kolme varapääministeriä ja 14 ministeriä.

Pääministeri puhui toista tuntia. Hän sanoi uuden tasavallan hallituksen tukevan Neuvostoliiton ulkopolitiikkaa ja parantavan kansan elinehtoja sekä lisäävän kaupankäyntiä itä-Eurocpan maiden sekä uuden Kiinan kanssa. Hän tuomitsi Länsi-Saksan valtion muodostamisen länsivaltain toimesta.

Pääministeri sanoi, että nykyinen 2-vuotissuunnitelma toteutetaan v. 1950 kesällä ja sen jälkeen ryhdytään toteuttamaan uutta taloussuunnitelmaa. Hän sanoi säännöstelysysteemissä tehtävän huomattavan suuria parannuksia v. 1950 sadon jälkeen. Toivotaan myös, että sen jälkeen voidaan säännöstely lopettaa.

Natsismin uudelleen elpyminen ehkäistään tiukasti, mutta kuitenkin hyväksytään kansalaisiksi kaikki sellaiset entiset natsit, jotka eivät ole syyllistyneet rikoksiin.

Sotakorvausta maksetaan Neuvostoliitolle ja niille toisille itä-Eurooppan maille, joita vastaan Saksa kävi hyökkäyssotaa.

Amerikkalaiset diplomaattipiirit sanoivat, että Grotewohlin "puheessa luvattiin vielä vähemmän kuin mitä sisältyi v. 1948 annettuun Varsovan julistukseen".

Tahtovat saada lähettilään Vatikaaniin

Windsor. — Katolisten naisten liigan kokouksessa hyväksyttiin torstaina päätöslauselma, jossa kehoitetaan Canadan hallitusta nimittämään heti lähettilään Vatikaaniin. Kokouksessa päätettiin esittää lisäksi, että Canadalle olisi saatava oma lippu ja muutettava Canadan kansallishymnin sanoja sekä ryhdyttävä kampanjaan hucnoa kirjallisuutta vastaan. Liiga esittää myös, että pyhät paikat Palestinassa kansainvälistettäisiin.

Kuorma-auto surmasi miehen kaupassa

Trenton, Ont. — John A. Simpson, 72-vuotias mies, pienen ruokatavaraja makeiskaupan pitäjä, sai kuolettavia vammoja torstaina, kun eräs raskas kuorma-auto törmäsi kaupan seinään ja murskasi sen.

Simpson istui tapauksen sattuessa tuolissa ja hän joutui puristukseen seinän ja ison jäätelökaapin väliin, ja samalla luhistui hänen päälleen kaikenlaista ruokatavaraa kaupan hyllyiltä. Häntä lähdettiin viemään ambulanssilla Bellevillen yleiseen sairaalaan, mutta hän kuoli matkalla. Kuorma-auto pysähtyi mentyään osittain seinän läpi. Poliisit sanoivat, ettei kuorma-auton ajuria ole pantu syytteeseen.

Tulipalo tuhonnut 8 tonnia hunajaa

Thornbury, Ont. — Tuntemattomasta syystä alkanut tulipalo tuhosi torstain vastaisena yönä Clarksburgissa Hillard Johnstonin omistaman mehiläistarhan ja 8 tonnia hunajaa. Tulipalo aiheutti myös lähellä sijaitsevassa varastohuoneessa 1,800 dollarin vahingot.

VIIME TIEDOT

Paris. — Sosdemien johtaja Jules Moch sai eilen kansalliskokoukselta luottamuslauseen hallituksen muodostamista varten. Moch tarvitsi vähintään 311 ääntä, eikä hän saanut yhtään ääntä enempää ja näistäkin oli yksi ääni kyseellinen. Mochin asema uuden hallituksen muodostajana ja johtajana ei siis näytä erikoisen lujalta.

Budapest. — Unkarin oikeus on jättänyt voimaan äskeisen maanpetosjutun yhteydessä annetut kuolemantuomiot ja elinkautiset vankeustuomiot. Vielä ei tiedetä siitä milloin entisen ulkoministeri Rajkin ja kahden muun henkilön kuolemantuomiot pannaan täytäntöön.

New York. — Liitto-oikeuden lautakunta havaitsi eilen Yhdysvaltain kommunistisen puolueen 11 johtajaa syyllisiksi "konspiratioon Yhdysvaltain hallituksen kukistamista väkivaltaisin keinoin". Tuomiot annetaan ensi perjantaina.

Tuomari Medina julisti heti sen jälkeen vastaajien lakimiehet ja yhden vastaajan, Eugene Dennisin, syyllisiksi myös "oikeuden halveksimiseen ja tuomitsi heidät vankeusrangaistukslin 1—6 kk. Vastaajat pantiin käsirautoihin ja vietiin vankilaan odottamaan tuomioitaan.

Vastaajien taholta ilmoitettiin, että lautakunnan päätöksestä ja myös tuomioista vedotaan. Oikeuden päätös on aiheuttanut suurta iloa taantumuspiireissä ja toisaalta suurta suuttumusta edistysmielisissä piireissä, sillä se on kova isku ei vain poliittista vapautta vastaan, vaan myöskin lakimieskuntaa vastaan. Vastaajat syyttivät lausunnossaan Trumania, Wall Streetia ja republikaanipuoluetta tästä hitlerimäisestä oikeusjutusta.

Marshallointi tyrehdyttää Euroopan kaupan

Kauppatase on hälyttävästi tappion puolella ja tuontia on supistettava dollarimaista, sanoo YK:n elin

Geneve, Sveitsi. — YK:n taloudellinen Euroopan-komissio sanoi torstaina, että Euroopan tuotantomäärä oli suotuisa kuluvan vuoden toisen neljänneksen aikana, mutta samanaikaisesti on Euroopan kauppatase muun maailman kanssa huonontunut hälyttävästi.

Teollisuuden elpyminen on melkein kokonaan pysähtynyt Länsi-Saksassa, ja teollisuustuotanto on vähentynyt Belgiassa, Sveitsissä sekä Skandinavian maissa kysynnän puutteen takia.

Brittiläisten johtaman punta-alueen kulta- ja dollaritappio on kaikkein kriittilisimpiä piirteitä Euroopan nykyisessä taloudellisessa tilanteessa. Suuret järjestelyt näyttävät olevan tarpeelliset jos tuo tappio lopultakin tahdotaan poistaa, sanoo komissio.

Komissio varoittaa, että Britannia saattaa menettää punnan arvon alentamisen aikaan saamat hyödyt jos se ei rajoita jyrkästi vientikauppaansa punta-alueelle. Se sanoo lisäksi, että myös toisten punta-alueen maiden on supistettava jyrkästi tarvikkeiden tuontia dollarialueelta, jotta voitaisiin supistaa punta-alueen yleistä kauppatappiota.

Komissio sanoo, että Euroopan teollisuustuotanto yleisesti osoitti erikoisen hyvää edistymistä huhti-, touko- ja kesäkuun aikana, mutta kauppa oli pahasti pois tasapainosta. Euroopan epäsuotuisa kauppatase yksinomaan Yhdysvaltain kanssa oli 961,000,000 dollaria tappion puolella kuluvan vuoden toisen neljänneksen aikana, siis 150,000,000 enemmän kuin mitä se oli ensimmäisen neljänneksen aikana ja huomattavan paljon enemmän kuin mitä se oli v. 1948 minkään neljänneksen aikana.

Amerikkalaiset käyvät kampanjaa rauhan suunnitelmia vastaan

Rauhanesitykset ovat "myrkyllisiä piikkejä" Wall Streetin atomisotapolitiikoille

Lake Success, N. Y. — Yhdysvaltalaiset käyvät kampanjaa YK:n yleiskokouksessa näyttämön takana surmatakseen Neuvostoliiton rauhanesitykset ja vaatimukset atomipommien inventaarion suorittamisesta. Amerikkalaiset sanovat, että Neuvostoliiton esitysten tarkoituksena on vain "pettää kansoja".

Yhdysvaltalaiset korostavat yksityisissä keskusteluissaan ja julkisissa lausunnoissaan sitä, että "atomipommien inventaario ilman täydellistä tarkistusta olisi merkityksetöntä".

Diplomaattipiirit sanoivat amerikkalaisten "yrittävän nyt paljastaa Neuvostoliiton rauhansuunnitelman petokseksi". He ovat laatineet sitä varten kahdeksan kohtaa sisältävän päätöslauselman, jossa vahvistetaan YK:n peruskirjan periaatteet ja kiinnitetään huomiota niihin syytöksiin, joita on tehty amerikkalaisten aloitteesta kansandemokratianmailta vastaan, sekä sanotaan, että "nykyään on aivan riittävästi sopimuksia rauhaa varten, jos vain Neuvostoliitto kunnioittaisi niitä".

Britannian valtuuskunnan kerrotaan luvanneen tukea amerikkalaisten päätöslauselmaa, ja toisten länsivaltain valtuuskuntien odotetaan tekevän samoin.

Ulkoministeri Vishinsky kehoitti syyskuun 23 p:nä YK:n yleiskokousta tuomitsemaan uuden sodan valmistelut, joita tehdään Yhdysvaltain ja Britannian taholta. Hän vaati myöskin yleiskokousta julistamaan atomiaseet laittomiksi ja järjestämään pätevän atomienergian valvontasysteemin.

Vishinsky pyysi lisäksi yleiskokousta kannattamaan sitä, että tehdään viiden suurvallan kesken sopimus rauhan asian lujittamista varten.

Tämä on se päätöslauselma, jonka Yhdysvallat yrittää surmata YK:n yleiskokouksen poliittisessa komiteassa, missä sen odotetaan tulevan esille ensi viikolla.

Yhdysvaltain valtuutettu Warren Austin on sanonut Vishinskyn ehdotuksia "myrkyllisten piikkien ympäröimäksi öljypuun oksaksi".

Neuvostoliiton edustaja Malik vaatii tilstaina turvallisuusneuvoston kokouksessa, että atomipommeista on suoritettava inventaario. Turvallisuusneuvosto kokoontuu istuntoon jälleen perjantaina keskustelemaan tuon suunnitelman johdosta.

Paha junarikko Argentinassa

Buenos Aires. — Argentinassa alkoi torstaina kolmipäiväinen yleinen suruaika sen johdosta, että toistasataa henkilöä on kuollut äskettäin maalla, merellä ja ilmassa tapahtuneissa onnettomuuksissa.

Kahdeksantoista henkilöä sai surmansa ja 56 henkilöä sai vammoja Buenos Airesissa myöhään viime tiistai-iltana tapahtuneessa junaonnettomuudessa, erään matkustajajunan törmätessä yhteen rahtijunan kanssa.

Onnettomuus tapahtui presidentti Peronin mukaan nimetyn rautatieaseman lähellä. Useimmat onnettomuuden uhreista olivat junan toisen luokan matkustajia.

Unkarin oikeus käsittelee vetoomuksia

Budapest. — Oikeudessa ryhdyttiin keskiviikkona käsittelemään entisen ulkoministeri Laszlo Rajkin ja viiden muun äskeisen maanpetosjutun yhteydessä tuomitun henkilön tuomioiden johdosta esitettyjä vetoomuksia.

Rajk tunnusti syyllisyytensä ja sanoi, ettei hän vetoa kuolemantuomionsa johdosta, mutta hänen lakimiehensä esitti kuitenkin vetoomuksen.

Yleinen syyttäjä Imre Lakatos vaati kovimpia rangaistuksia Rajkille ja kahdelle muulle kuolemaantuomitulle, sekä myöskin entiselle Jugoslavian diplomaatille Lazar Brankoville ja Unkarin parlamentin entiselle jäsenelle Paul Justusille, jotka saivat elinkautisen vankeustuomion.

Lakatos sanoi konspiraattorien työskennelleen Amerikan, Britannian, Ranskan ja Jugoslavian asiamiesten johdon alaisena ja yrittäneen päästä valtaan ulkomaiden pistinten avulla. Hän mainitsi myöskin aikaisemmista salaliitoista, kuten kardinaali Mindszentyn tapauksesta, ja sanoi "kaikkien jälkien johtavan Amerikkaan".

Praha. — Yhdysvaltain täkäläisen lähetystön viranomaiset sanoivat keskiviikkona, että he yrittävät löytää Yhdysvaltain valtiodepartmentin entisen virkailijan Noel Fieldin, jonka sanottiin "kadonneen rautaesiripun taakse" viime kesäkuussa. Useat todistajat kertoivat Rajkin oikeudenkäynnissä, että Noel Field ylytti heidät työskentelemään Amerikan vakoilulaitoksen hyväksi.

Fieldin sanotaan olleen kadoksissa siitä saakka, kun hän sanoi eräälle ystävälleen, että hän menee Unkariin muutamiksi päiviksi. Hänen veljensä Hermann Fieldin kerrotaan myös olleen kadoksissa elokuun 27 päivästä saakka, jolloin hänen sanotaan tilanneen lentokyydin Varsovasta Prahaan.

YK yrittää puuttua itäisen Euroopan sisäisiin asioihin

Se aiotaan tehdä nyt kansainvälisen tuomioistuimen välityksellä

Lake Success, N. Y. — YK:n yleiskokouksen poliittinen komitea hyväksyi torstaina Yhdysvaltain, Canadan ja Bolivian yhteisesti esittämän päätöslauselman, jonka mukaan pyydetään kansainvälistä tuomioistuinta antamaan päätöksen siitä "ovatko Unkari, Rumania ja Bulgaria rikkoneet rauhansopimuksia ihmisoikeuksien kysymyksessä".

Neuvostoliitto vastusti sellaista päätöslauselmaa, mutta se hyväksyttiin siitä huolimatta 41 äänellä 5 vastaan.

Tämä päätöslauselma käsitellään vielä yleiskokouksen täysistunnossa, mutta sen hyväksyminen siellä on näntävästi vain pelkkä muodollisuus, sillä voimasuhteet yleiskokouksen täysistunnossa ovat samanlaiset kuin poliittisessa komiteassa.

Australian taholta tehtiin muutosehdotus päätöslauselmaan, mutta se hylättiin 29 äänellä 5 vastaan, 22 maan edustajien pidättyessä äänestämästä. Australian ehdotuksen mukaan olisi muodostettu YK:n erikoiskomitea antamaan yleiskokoukselle selostuksen tilanteesta.

Canadan terveysministeri Martin sanoi Canadan yhtyvän Australian lausuntoon, että Unkariaa, Rumania ja Bulgariaa vastaan tehtyihin syytöksiin on aihetta. Canada on kuitenkin sitä mieltä, että olisi käytettävä kaikki rauhansopimusten edellyttämät legaaliset menetelmät ennenkuin ryhdytään toimenpiteisiin yleiskokouksen taholta. Martin sanoi Australian suunnitelmaa ennenaikaiseksi.

Edellämainittuja maita vastaan tehdyt syytökset johtuvat pääasiassa Unkarin arkkipiispa Mindszentyn ja Bulgarian protestanttien johtajien oikeudenkäyntien johdosta.

USA:n kommunistien juttu jätetty lautakunnan käsiteltäväksi torstaina

New York. — Liitto-oikeuden lautakunta, jossa on kahdeksan naista ja neljä miestä, ryhtyi torstaina iltapäivällä käsittelemään Yhdysvaltain kommunistisen puolueen 11 johtajaa vastaan nostettua konspiratiosyytejut.ua. Tämä oikeudenkäynti on kestänyt yhdeksän kuukautta.

Tuomari Harold R. Medina sanoi lautakunnalle, "ettei kommunistinen puolue eivätkä sen oppikirjat ole syytteessä, vaan ainoastaan 11 vastaajaa on amerikkalaisen oikeuden edessä".

Tuomari puhui lautakunnalle yli kaksi tuntia ja kehoitti antamaan "oikeudenmukaisen sekä todellisen tuomion huolimatta siitä ketä se satuttaa".

Vastaajat ovat jatkuvasti korostaneet sitä, etteivät he ole suunnitelleet väkivaltaista vallankumousta "asettaakseen neuvostomallisen diktatuurin amerikkalaisen hallitussysteemin tilalle", kuten heitä syytetään. He sanoivat työskennelleensä rauhan ja maailman hyvinvoinnin puolesta sekä tutkineensa sosialismia.

Sotarikoksista 8 vuodeksi vankilaan

Tokio. — Japanin armeijan entinen luutnantti Tarao Yuasa tuomittiin torstaina sotarikoksista kahdeksaksi vuodeksi vankilaan. Hänen sanottiin sodan aikana mestanneen erään vangiksi joutuneen yhdysvaltalaisen lentäjän, sekä komentaneen sitä osastoa, joka mestasi kuusi yhdysvaltalaista lentäjää etelä-Kiinassa v. 1945 tammikuussa.

Neloset syntyneet Sault Ste. Mariessa

Sault Ste. Marie, Ont. — Mrs. Oswald C. Hargreaves, Great Lakes Power Co:n erään työläisen vaimo, synnytti täällä torstaina neloset, kaikki tyttölapsia. Perheen isä sanoi, että tyttölapsen syntymistä toivottiin, mutta ei sentään odotettu neljää yhdellä kertaa.

Kaasuyhtiöt nostavat kaasun hintaa

Chatham. — Union Gas Co. of Canada Ltd. ilmoitti, että kaasun hintaa nostetaan kuluttajille lounais-Ontariossa marraskuun 1 p:nä. Yhtiö sanoi antavansa tämän ilmoituksen myös kahden muun kaasuyhtiön, Windsor Gas Co. Ltd:n ja londonilaisen City Gas Co:n puolesta.

Kaasun hinnan korottamisen syyksi mainittiin dollarin arvon alentaminen.

Sonni puskenut farmarin kuoliaaksi

Chatham, Ont. — Chester H. Crowe, 74-vuotias farmari, jota sonni puski pahasti keskiviikkoiltana, kuoli täällä sairaalaan tuotaessa.

Crowe oli viemässä sonnia navettaan, jolloin se hyökkäsi hänen päälleen ja lävisti sarvellaan hänen oikean kupeensa.

Hallituksen budjetti esitetään uudelleen t.k. 20 p:nä

Alkuperäiseen budjettiin voitaneen tehdä joitakin muutoksia

Ottawa. — Rahaministeri Abbott sanoi alahuoneessa keskiviikkona, että viime maaliskuun 22 p:nä esitetty budjetti esitetään uudelleen alahuoneessa torstaina lokakuun 20 p:nä.

Ellei mitään odottamatonta tapahdu, esitetään budjetti uudelleen mainittuna päivänä kello 8 illalla. Rahaministeri ei mainoinnut siitä tehdäänkö mitään muutoksia alkuperäiseen budjettiin, joka jäi hyväksymättä, kun parlamentin istunto lopetettiin huhtikuun 30 p:nä yleisten vaalien takia.

Mr. Abbott sanoi myöhemmin lehtimiehille, että budjetti "on suunnilleen samanlainen". Siitä päättäen siihen voitaneen tehdä vain pieniä muutoksia.

Kuten tavallista, rahaministerin budjettipuheesta ei anneta nytkään mitään ennakkotietoja. Useimmat ihmoiotsijat ovat sitä mieltä, ettei henkilökohtaisen tuloveron suhteen tehdä mitään muutoksia.

Viime maaliskuussa esitetyssä budjetissa tuloveron suhteen tehdyt muutokset tulivat voimaan heti ja taantehtivasti tammikuun 1 päivästä saakka. Tulodepartmentin piti suorittaa korvauksen niille, jotka vapautuivat tuloveron maksusta ja joita niinollen oli verotettu aiheettomasti vuoden alusta maaliskuun 22 päivään asti. Mutta korvausten suorittaminen lykättiin, kun budjettia ei ehditty hyväksyä parlamentissa ennen istunnon päättymistä.

Verotettavan tulon alin raja nostettiin 750 dollarista 1,000 dollariin yksinäisille henkilöille ja 1,500 dollarista 2,000 dollariin perheellisille henkilöille. Sitäpaitsi saa tuloista vähentää pois 150 dollaria kutakin huolettavaa lasta kohden ja 400 dollaria muita huollettavia kohden.

Silloin arvioitiin, että noin 750,000 henkilöä vapautui tuloveron maksamisesta ja että noin kolmasosa jäljellejääneistä veronmaksajista maksaa keskimäärin tuloveroa 15 pros. veretettavan tulon määrästä.

Korporatioveroihin tehtiin myöskin muutoksia, mutta perintöverot, väkijucmaverot, tupakkaverot ja yleinen 8 pros. myyntivero jäivät entiselleen. Veroista vapautettiin virvokejuomat, makeiset ja purukumi.

Verojen vähentämisen arvicitiin vähentävän hallituksen tuloja 369,000,000 dollarilla nykyisen tilivuoden aikana. Rahaministeri arvioi nykyisen tilivuoden tulot 2,477,500,000 dollariksi ja menot 2,390,000000 dollariksi, joten ylijäämäksi tulee 87,000,000 dollaria. Ylijäämä on edellisenä vuonna 575,000,000 dollaria.

Hallitus aikoo avustaa jotenkin laivanvarustajia

Ottawa. — Transporttiministeri Chevrier sanoi torstaina, että Canadan hallitus suunnittelee jonkinlaista tilapäistä avustusta itä-rannikon laivanvarustajille, jotka ovat ministerin selostuksen mukaan "vakavassa pulassa". Avustussuunnitelmasta ei ole kuitenkaan päätetty vielä lähemmin, mutta erinäisistä suunnitelmista keskustellaan ministerin ja meriliikennekomission kesken.

Halifaxista saatujen lehtiuutisten mukaan on siellä pantu seisomaan 72,000 tonnia laivatonnistoa ja satoja merimiehiä on työttömänä. Tämä aiheutti alahuoneessa keskustelun ja ministeri Chevrier sanoi hallituksen tarkoituksena tuota tilannetta.

Halifaxin tilanne ei ole kehittynyt äskeä, vaan vähitellen ja sen kilpailun seurauksena johon canadalaiset laivanvarustajat ovat joutuneet ulkomaalaisten laivayhtiöiden kanssa. Brittiläiset ja muut laivat kykenevät liikennöimään pienemmin kustannuksin kuin canadalaiset ja Yhdysvaltain laivaliikennettä tuetaan Marshallin suunnitelman asetuksilla.

Coldwell puhunut taas terveysvakuutuksesta

Ottawa. — CCF:n johtaja M. J. Coldwell syytti keskiviikkoiltana liberaalihallitusta siitä, että "se menee etanan vauhtia terveysvakuutusta kohti", kun taas CCF:n hallitus saattaisi sellaisen voimaan vuoden kuluessa päästyään valtaan".

Coldwell puhui Carleton Collegessa. Hän sanoi Canadan kaikkien poliittisten puolueiden hyväksyneen terveysvakuutuksen. Liberaalit lupasivat v. 1945 toimittaa sen heti, mutta pääministeri St. Laurent sanoo nyt, että "olisi epärehellistä ryhtyä toteuttamaan sellaista suunnitelmaa nykyään, kun on pulte sairaaloista, lääkäreistä ja harjoitetuista apulaisista".

Coldwell sanoi, että jos odotetaan sitä aikaa jolloin on yllin kyllin sairaaloita ja lääkäreitä, niin ei terveysvakuutusta saada koskaan. Hän sanoi terveysvakuutuksen edistäneen lääkintähenkilökunnan ja laitosten lisäämistä Britanniassa sekä Saskatchewanin maakunnassa.

"CCF:n hallitus Ottawassa saattaisi suunnitelman voimaan kolmen vuoden kuluessa vaalien jälkeen", sanoi

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4268. Manager E. Sukal. Editor W. Ekland. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 6.50 6 kk. 3.25 3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa: 1 vk. 7.00 6 kk. 3.50
Suomessa: 1 vk. 7.50 6 kk. 4.25

Päätöksiä toteuttamaan

Viime kesänä Sudburyssa pidetyn CSJ:n 17. edustajakokouksen pöytäkirja ja päätökset sekä tpk:n toimintakertomus ovat nyt Järjestömme jäsenistön käytettävissä. Todellisuudessa nämä asiakirjat lähetettiin osastoille jo syyskuussa ja pieneksi kirjaseksi painettuina tpk:n toimintakertomukseen ja edustajakokouksen päätöksiin on nyt entistä helpompi tutustua niin yksityisesti kuin yhteisestikin.

Tehokkaan ja tuloksellisen järjestötoiminnan perusedellytyksenä on se, että jäsenistö kokonaisuudessaan on tietoinen siitä yleisohjelmasta minkä toteuttamiseksi heidän järjestönsä toimii. Siksi on välttämätöntä, että nämä tärkeät asiakirjat jaetaan jäsenistölle niin pian kuin mahdollista, ja että kaikki jäsenet, mutta varsinkin eri toimikuntien ja komiteain jäsenet tutustuvat niihin perusteellisesti ja osallistuvat keskusteluun niiden johdosta.

Mutta edustajakokouksemme päätökset eivät ole mitään koristekappaleita, eivätkä ulkoa opittaviksi aiottuja opinkappaleita, vaan käytännön ohjeita järjestömme toimintaa varten seuraavaan edustajakokoukseen mennessä. Tämä tarkoittaa, että edustajakokouksen päätökset muodostavat yleisohjelman minkä toteuttamisen hyväksi koko järjestö toimii. Mutta edustajakokouksen laatimat päätökset muodostavat vain yleisohjelman, mitä voidaan ja tuleekin yksityiskohtaisemmin täydentää ja lisätä paikallisten olosuhteiden vaatimalla tavalla. Siksi, kun näistä edustajakokouksen päätöksistä keskustellaan, ei riitä vain toteamus siitä onko osattu tehdä oikeita ja ajankohtaisia päätöksiä, vaan on lisäksi harkittava sitä, miten ja millä keinoin voidaan Järjestömme ohjelmaa parhaiten toteuttaa kullakin alueella ja eri osastoissa. Näin asiaan suhtautuen tulee Järjestömme yleisohjelma yleisesti tunnetuksi jäsenistön keskuudessa. Samalla kun me kaikin saamme tiedon aseita Järjestömme yleisohjelman toteuttamisen hyväksi, tehdään yksityiskohtaisia suunnitelmia paikallisosaston toiminnan elvyttämiseksi ja tehostamiseksi.

Tutustukaamme siis CSJ:n edustajakokouksen päätöksiin jotta ne voidaan mahdollisemman pikaisesti toteuttaa maanmiestemme ja -naistemme yhteiseksi hyväksi.

"Pommi pannaan" kampanja

Canadan rauhanvoimien toimesta on aloitettu kansallinen kampanja "pommin pannaan" julistamisen puolesta. Tämä kampanja, joka on osa maailmanlaajuisesta rauhanliikkeestä, sai virallisen alun viime sunnuntaina Toronton Massey haalilla pidetystä kokouksesta missä puhui Canadan rauhankongressin puheenjohtaja tri James G. Endicott. Hän sanoi suosionosoitusten raikuessa:

"Tehkäämme pommi laittomaksi. Ja älkäämme pelätkö, jos meitä syytetään jonkun 'linjan' seuraamisesta — sillä me taistelemme rauhan puolesta — ja kansalla on rauhan tahto mikä voidaan toteuttaa."

Montrealissa pitämässään puheessa tri Endicott selitti, että Neuvostoliiton lisäksi Kiina ja Tshekkoslovakia tietävät miten valmistetaan atomivoimaa ja ne ottavat atomivoiman käytäntöön. Näinmuodoin taru Amerikan atomimonopolista loppuu kerta kaikkiaan, lausui tri Endicott selittäen: "Yhdessä Venäjän kaupungissa on jo pienellä atomimäärällä toimiva keskuslämmitys." Viitaten presidentti Trumanin äskettäiseen lausuntoon, että Neuvostoliitossa on tapahtunut atomiräjähdys, tri Endicott sanoi: "Minä tiedän Venäjän suorittaneen atomiräjähdyksen viime huhtikuussa. Se ei ollut pommin räjähdys. Se oli huolella kontrolloitu tieteellinen koe kapeassa laaksossa, minne oli kasattu kaikenlaisia metalleja siinä mielessä, että nähdään räjähdyksen vaikutus niihin."

"Kiinassa on 4 tai 5 edistyneintä tiedemiestä, jotka tietävät, miten atomienergiaa valmistetaan ja he tulevat valmistamaan sitä. Unhoittakaamme siis tarun Amerikan monopolista", sanoi tri Endicott ja selosti edelleen: "Pohjois-Kiinassa on suuria ja rikkaita uraniumiresursseja. Takapajuiset kiinalaiset tulevat käyttämään laajassa mittakaavassa atomivoimaa hyväkseen paljon ennen meitä siksi kun me valmistamme pommeja."

> Tehdessään voimakkaan vetoomuksen rauhankampanjan puolesta — atomipommin laittomaksi julistamisen hyväksi — tri Endicott tuomitsi ankarasti presidentti Trumanin julistuksen, että Amerikan pitäisi kaksinkertaistuttaa atomipommien tuotannon. Toiset voivat myös kaksinkertaistuttaa tuotantonsa selitti tri Endicott ja lausui: "Mihin tämä johtaisi meidät? Jos ihmiskunta tuhotaan atomisodassa, voiko Amerikka nousta ylös ja huutaa, 'huraa, me voitimme sodan ja meiltä jäikin 500 atomipommia?'"

Tämän mielettömyyden vaihtoehtona ja ainoana ulospääsytienä on luonnollisesti se, että atomipommit julistetaan laittomiksi ja hävitetään, että atomivoimaa voidaan ryhtyä käyttämään tuotannon tehostamisen hyväksi. Nyt kun "meillä" ei ole enää atomipommin monopolia, kuten on virallisesti myönnetty, on rauhan ja koko ihmiskunnan pelastumisen vuoksi vaadittava entistä voimakkaammin kaikkien atomipommien hävittämistä Yhdysvalloissa, Venäjällä ja muissa maissa, sekä tehokasta kontrollia atomipommituotannon estämiseksi. Siksi Canadan rauhankongressin aloittama kampanja "pommin pannaan" julistamiseksi saa jakamatonta kannatusta kaikkien oikeamielisten ja rauhaarakastavien canadalaisten keskuudessa.

Eivätkä canadalaiset rauhan ystävät ole yksinään tässä taistelussa rauhan ja ihmiskunnan pelastamisen hyväksi. Vaikka Rauhanpuolustajain Maailmanliitto on vasta toimintansa alussa, kuuluu sen alaisiin järjestöihin yksi kolmasosa koko ihmiskunnasta, eli 700,000,000 ihmistä kaikista kansoista ja kaikista kansalaispiireistä. Erikoisen innokkaasti ovat eri maiden tiedemiehet ja taiteilijat Rauhanpuolustajain Maailmanliiton työssä mukana, m.m. 60,000 tiedemiestä käsittävä Tieteellisen työn tekijäin kansainvälinen liitto kokonaisuudessaan, kaikki huomattavat atomitutkijat jne. Muista järjestöistä on mainittava jäsenmäärältään yli 80 miljoonainen demokraattisten naisten kansainvälinen liitto, erinäiset nuorisojärjestöt ja ennenkaikkea Maailman Ammatillinen Liitto.

Selvää on että tällainen valtavan suuri kansanliike saa ennemmin tai myöhemmin äänensä kuulluksi kautta maailman. Rauhanpuolustajain työllä on siis kaikki onnistumisen mahdollisuudet kunhan vain kaikki "pikkuihmiset" esiintyvät yhtenäisinä ja toimivat päättävästi rauhan puolesta. Siksi pitäisi meidän kaikkien antaa aktiivinen ja moraalinen tukemme tälle Canadan ja koko ihmiskunnan parhaita etuja edustavalla "pommi pannaan" kampanjalle.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Tänään täyttää **Matti Torsta** Sylvan Lakelta 81 vuotta, **Nikolai Kiviharju** Meadow Portagesta 70 ja **Alex Koskela** Timminsistä 65 vuotta. Lehtemme yhtyy sukulaisten ja ystävien onnitteluihin!

Mitä muut sanovat

"SOTAMORSIANKIN" TEKEE TUNNUSTUKSEN

. . . Atlantin pakti ei ole niin popu. läärinen Euroopan kansojen keskuudessa kuin me luulemme . . . Mahdollisuus joutua atomiseen ristituleen ei lisää niiden innostusta . . . Mitä me luonnollisesti tarvitsemme, on paljon lujitettu YK ja kollektiivinen turvallisuus . . ." — Dorothy Thompson.

• • •

USKO, TOIVO JA RAKKAUS ON MENNYT

Chungking. — Tänään tänne saapuneet Kiinan hallituksen toimenhaltijat havaitsevat elämän täällä olevan kaukana Peipingin upeudesta . . . Kaupungissa on samat avonaiset likaviemärit, samat huonosti valaistut kadut ja sama yleinen synkkyyden ilmapiiri. Mutta tällä kertaa on vieläkin pahempaa. Nyt ei ole sitä toivoa ja luottamusta paremmasta tulevaisuudesta mikä vallitsi Japania vastaan käydyn sodan aikana . . . — AP:n uutistieto lokak. 12 pnä.

• • •

EI NÄYTÄ LUOTTAVAN YKSITYISYRITTELIJÄISYYTEEN

. . . Venäläiset voivat ehkä kuitenkin antaa saksalaisille hoihokeilleen joitakin myönnytyksiä mitä länsivallat eivät ole katsoneet turvalliseksi antaa omille hoihokeilleen. Venäläisten sotajoukkojen poistaminen, Itä-Saksan oman ulkopolitiikan 'kontrolli' ja ehkäpä jonkin verran aseistumistakin — nämä voivat olla etuisuuksia joita tarjotaan fanaattisesti itsekunnioituksensa palauttamiseen pyrkivälle kansalle . . . Siinäkin tapauksessa, tällaisella Venäjän ohjelmalla on propaganda-arvo Länsi-Saksassa — erikoisesti jos sikäläisissä teollisuuskauppaloissa on työttömyyttä aikana jolloin kommunistikomento pitää jokaisen saksalaisen nenän tahkon kivessä . . . — Globe and Mail, lokak. 11 pnä.

• • •

TEORIA JA KÄYTÄNTÖ

. . . Mr. Bert M. Jevett, Marshall-hallinnon edustaja, jonka tehtäviin kuuluu neuvojen antaminen työväenasioissa, otti (AFL:n vuosikokouksessa St. Paulissa, Minn.) puhujan paikan. Hän asiallisesti täydensi sitä "linjaa", jonka sihteeri Tobin luonnehti puheessaan. Marshallin "avun . . . siunausta" Euroopan nälkäisille yljstettiin ja sen "ihmeellistä menestystä" kummasteltiin. Ja kaiketa lausuttiin runsaita kiitoksia sille "viisaudelle" ja "kaukonäköisyydelle", jolla AFL:n johtajat ovat osallistuneet Marshall-suunnitelman toteuttamiseen, ts. amerikkalaisten imperialistien "kylmään sotaan" sosialismia sekä kansandemokratiaa, kuin myöskin heidän omia imperialistisia kilpailijoitaan vastaan. Tällaista sitä kuulee työväenkokouksissa, jotka ovat Bill Greenin ja Phil Murrayn järjestämiä! Minkälaisen soraäänen antaakin tälle Ranskan hallituksen luhistuminen tämän "avustuksen" synnyttämässä kriisissä! . . . — Eteenpäin.

• • •

KRAPUKESTIT

Natsisaksmannien viisunikkari Palle lauleli sodan aikana niistä krapukesteistä joita Ryti, hänen marskinsa ja muut saksalaisten vasalliherrat rouvineen pitivät Leningradin valloituksen ennakkoriemujuhlaa viettäessään. Palattuaan sitten nokka jäätyneenä valloitusretkeltä Palle poloinen lauloi alla päin, pahoilla mielin:

"Ei ole mitään apua, apua,
kun ei tepsi Lapua, Lapua,
mistä me saamme apua, apua
lohdutusryypyn ja krapua,
krapua . . ."

Liukas Luikku, Työkansan Sanomissa.

• • •

SUOMEN YLEISRADIO

'Heinänkorresta näkyy mistä päin tuuli puhaltaa', sanoo vanha sananlasku. Taantumus on Yleisradion asiassa pelannut pelinsä niin raaasti ja kömpelösti, että jokainen järkevä ihminen ymmärtää, mistä on kysymys. Se paljasti itseasiassa korttinsa jo julkaisemalla ennakolta Ruotsin tunnetuimmassa amerikkalaislehdessä, Dagens Nyheterissä, suunnitelmansa Yleisradion 'puhdistamisesta'. Ennen Erkki Valan erottamista kieletiin toimittaja Vili Bergmanin Neuvostoliiton katsaukset. Yleisradion esitelmäpäällikköä syytettiin 'yksipuolisuudesta' sen takia, että hän oli osoittanut kiinnostusta Neuvostoliittoa ja kansandemokraattista Puolaa kohtaan. Asian poliittinen luonne on siis täysin selvä.

Mihin taantumus siis pyrkii Yleisradion yhdensuuntaistamisella? Tämä kävi selville jo työläisten palkkataisteluiden aikana, jolloin radio oli työnantajain pääaseena leipänsä puolesta taistelevia työläisiä vastaan. Ilmeisesti taantumus nyt kuvittelee, että saatuaan demokraattisesti ajattelevat radion virkailijat pois toimistaan se voi toteuttaa vielä pimeämpiä tarkoituksiaan." — Työkansan Sanomat, Helsinki.

Rajkin -- Titon salaliitto

Viime syyskuussa käytiin Budapestissa oikeudenkäynti salaliittoa vastaan, joka kavalasti Titon suoranaisten ohjeiden mukaan oli toiminut Unkarin kansantasavallan kukistamiseksi ja sen tunnettujen johtajien murhaamiseksi. Pääsyytettynä oli Laszlo Rajk, joka erotettiin kesäkuussa ulkoministerin tehtävästään ja myöskin Unkarin työväenpuolueesta paljastettuna Unkarin työväenliikkeessä toista kymmentävuotta ohranana toimineeksi imperialistien vakoojaksi. Isänmaataan vastaan tekemiensä rikosten vuoksi hänet tuomittiin kuolemaan. Seuraavassa selostetaan oikeudenkäynnissä paljastettuja yksityiskohtia Rajkin salaliitosta, jota luknisat ulkomaalaiset sanomalehtimiehet olivat seuraamassa:

V. 1931 Rajk ryhtyi Unkarin valtiollisen poliisin asiamieheksi toimien ensin ylioppilaiden joukossa. V. 1934 hän sai tehtäväkseen siirtyä toimimaan kommunistisessa työläisnuorisoliitossa jossa hänen oli paljastettava kommunistien salaiset kirjapainot. Koska Rajk itse kirjoitti artikkeleita illegaalisiin lehtiin, onnistui tehtävän suorittaminen.

V. 1934 lopulla ja v. 1935 alussa Unkarissa oli hyvin voimakas fasistinen liike, jonka tarkoituksena oli murskata ammattijärjestöt ja luoda niiden tilalle Italian mallinen korporatiojärjestelmä. Tämä hanke nostatti suurta vastarintaa työläisten keskuudessa ja synnytti useita lakkolikkeitä, joista tärkeimmät olivat metalli- ja rakennustyöläisten.

Rajk siirtyi saamiensa tehtävien mukaisesti nyt toimimaan rakennustyöläisten keskuuteen tarkoituksenaan lakon murtaminen. Lakon johdossa ollessaan Rajk sai aikaan sen, että päätettiin pitää suuri joukkokokous, vaikka poliisi oli mielenosoitukset kieltänyt. Mielenosoituksen jälkeen poliisi pidätti yli 200 työläistä ja lakko murtui. V. 1941 keväällä Rajk lähetettiin Unkariin. Täällä hän otti yhteyden valtiollisen poliisin päällikön Peter Hainiin, joka ilmoitti Gestapolta pyytäneensä Rajkin kotiin lähettämistä. Rajkille annettiin nyt tehtäväksi ottaa yhteys kommunistien illegaaleihin järjestöihin ja ilmoittaa Espanjasta palaavat unkarilaiset. V. 1942 tapahtui Unkarissa ns. suuria joukkopidätyksiä, jotka johtuivat Rajkin tuttavan, myös Espanjassa olleen Geierin ilmiannosta. Myöhemmin v. 1944 myös Rajk vangittiin mutta hän pääsi lokakuussa vapaaksi ilmoitettuaan olevansa valtiollisen poliisin asiamies v. 1931 lähtien.

Saksalaisten joukkojen mukana Rajk joutui v. 1945 peräänty mään Saksaan, jossa hän oli yhteydessä erään Stoltz-nimisen henkilön kanssa, joka amerikkalaisten avustamana pakeni länteen. Rajk sensijaan ilmoitti palaavansa Unkariin.

Unkarin vapautumisen jälkeen Rajk saapui Budapestiin, jossa kommunistinen puolue toimi legalisena. Hänen toimintansa poliisin palveluksessa ei ollut tiedossa vaan häntä pidettiin mitä parhaimpana puolueen jäsenenä. Hän alkoi toimia Budapestin puolue-järjestöissä ja pääsi pian kohoamaan kaupungin puoluejärjestöjen sihteeriksi. V. 1945 elo-syyskuussa eräs Kovacs-niminen amerikkalaisen sotilasvaltuuskunnan jäsen otti yhteyden häneen ilmoittaen tietävänsä Rajkin toiminnan valtiollisen poliisin palveluksessa. Kovacs pyysi Rajkia ryhtymään tietojen välittäjäksi USA:n lähetystön palvelukseen. Rajk ilmoitti, että hänellä on niin huomattava asema Unkarissa, että häntä ei kannata käyttää pikkutietojen välittämiseen, joten sovittiin, että Rajk tiedoittaa sellaisista asioista, joista amerikkalaiset eivät muuten voi saada tietoja.

Rajk tiedoitti amerikkalaisille erikoisesti vasemmistolaisten järjestöjen toiminnasta v. 1945 vaalien yhteydessä mutta havaitsi, että amerikkalaiset olivat tietoisia oikeistolaisten järjestöjen kansandemokratian vastaisesta toiminnasta. V. 1945 lopulla tai 1946 alussa Rajk tapasi ensimmäisen kerran Marton Himmler nimisen amerikkalaisen asiamiehen, joka oli tullut Unkariin vartavasten tapaamaan Rajkia. Rajk tiedoitti Himmlerille oikeistoainesten maanalaisesta toiminnasta ja sai häneltä tehtäväkseen aikaansaada kommunuistisessa puolueessa Rakosin ja neuvostovastaisen ryhmän muodostamisen. Propagandan avulla olisi saatava yleiseen tietoisuuteen, että kommunistinen puolue ei ollut yhtenäinen, vaan että siellä oli myös Rajkin johtama oppositioliike.

Rajk tapasi Himmlerin viimeisen kerran v. 1946 syksyllä, jolloin Himmler ilmoitti, että Rajk vastedes tulee saamaan ohjeensa Jugoslaviasta. Himmler antoi vielä sen ohjeen, että olisi pyrittävä saamaan kaikkiin valtioelimiin oikeistolaisia aineksia. Rajkin olisi erikoisen helppoa suorittaa tätä tehtävää sisäministeriössä, koska hän oli itse sisäministerinä.

V. 1936 Rajk sai tehtäväkseen siirtyä Tshekkoslovakiaan, jossa hänen piti paljastaa kommunistisen puolueen ulkomailta tulevan propagandaainehiston kuljetustiet. Koska Rajkia mahdollisesti olisi ruvettu Unkarin kommunistisissa piireissä epäilemään, antoi Unkarin valtiollisen poliisin päällikkö Peter Hain hänelle tehtäväksi lähteä Espanjaan kansainväliseen prikaatiin. Rajk matkusti Tshekkoslovakiasta Pariisiin ja sieltä Espanjan rajalle, mistä hän siirtyi Espanjaan. Kansainvälisessä prikaatissa hänen tehtävänsä oli ottaa selvää, ketkä unkarilaiset osallistuivat taisteluun tasavallan puolella, sekä heikentää kansainvälisen prikaatin taistelukuntoa. Rajk pääsi siellä ollessaan unkarilaisen Rakosi-pataljoonan puoluecsaston sihteeriksi ja ryhtyi harjoittamaan trotskilaista propagandaa, mutta paljastettiin ja erotettiin puolueesta. Taistelujen loputtua v. 1939 Rajk siirtyi Ranskaan, missä hän joutui internoimisleirille. Täällä hän joutui yhteyteen jugoslavian kanssa ja havaitsi, että leirillä erikoisesti jugoslaavit harjoittivat voimakasta trotskilaista propagandaa. Hänen siellä saamansa jugoslavialaiset ystävät olivat Milic, Stepanovic ja Marko, joiden kanssa hän oli kiinteässä yhteydessä.

Syyttäjän kysyessä, mikä oli tämän jugoslaaviryhmän asenne, Rajk vastasi, että se oli poliittisesti aatteeton, mutta että sen tarkoituksena oli vallankumouksellisen liikkeen heikentäminen. Leirillä ollessaan Rajk sai yhteyden Ranskan salaiseen poliisiin erään poliisiupseerin kautta. Tällöin hän sai tietää, että koko jugoslavialaisen ryhmän johto työskenteli yhdessä ranskalaisen poliisin kanssa. Rajk sai tehtäväkseen ryhtyä samanlaiseen toimintaan unkarilaisen ryhmän keskuudessa. Heitä oli leirillä 20,000:sta internoidusta vain 60—70. Rajk oli leirillä v. 1941 kevääseen saakka. Tällöin eräs Gestapo-upseeri kutsui Rajkin luokseen ja ehdotti, että Rajk siirtyisi saksalaisten miehittämään pohjois-Ranskaan ja ilmoittautuisi siellä työhön Saksaan. Hän ilmoitti Unkarin valtiollisen poliisin päällikön suositelleen heille Rajkia. Tällä Gestapo upseerilla Rajk näki erään listan, jossa oli kaikkien jugoslaavien nimet ja Rajkin nimet. Gestapo-upseeri pyysi Rajkia selostamaan jugoslaavien toimintaa ja ilostui silminnähtävästi kuullessaan, että jugoslaavien keskuudessa tehdään voimakasta trotskilaista propagandaa. Rajkin siirryttyä Saksaan hän havaitsi, että siellä oli hyvin paljon jugoslaaveja, esim. Leipzigin lähistöllä oli jugoslaaveja useita ryhmiä. V. 1941 keväällä nämä jugoslaavit lähetettiin kotiinsa eikä Rajk muuten voinut tätä ymmärtää kuin että Gestapo oli heitä auttanut.

V. 1946 alussa Kovacs oli tutustuttanut Rajkin Tibor Szönyiin, joka oli aikaisemmin toiminut Sveitsissä unkarilaisten trotskistien johtajana. Szönyi oli palannut Unkariin Jugoslavian kautta ja tuli myöhemmin havaitsemaan, että melkein kaikki trotskilaiset, jotka sodan jälkeen olivat palanneet Unkariin, olivat tulleet Jugoslavian kautta. V. 1945 Rajk sai yhteyden Jugoslavian lähetystön sanomalehtiattasheaan Brankoon, joka aluksi vakuuttautui siitä, että Rajk on Titon kannalla ja ilmoitti Rajkille olevansa Jugoslavian tiedustelutoiminnan johtaja Unkarissa. Hän teki usein matkoja Belgradiin ja toi aina terveisiä Milicilta, Stepanovicilta ja Markolta.

V. 1947 kesällä Rajk vietti lomaansa Jugoslaviassa, jossa annettiin huvila hänen käytettäväkseen. Täällä hän pääsi selvyyteen siitä, etteivät ainoastaan Rankovic, Milic, Stepanovic ja muut Ranskan internoimisleirillä olleet jugoslaavit jatkaneet trotskilaista toimintaansa, vaan että myös itse Tito oli amerikkalaisten palveluksessa.

Lomalla ollessaan Rajk tapasi kaksi kertaa Rankovicin kahden kesken. Rankovic ilmoitti Rajkille tietävänsä Rajkin aikaisemmasta toiminnasta Unkarin valtiollisen poliisin palveluksessa. Todisteena hän esitti erään valokuvan, jossa Rajk v. 1931 oli eräillä kutsuilla yhdessä Unkarin valtiollisen poliisin johtohenkilöiden kanssa, ja uhkasi paljastaa Rajkin, jollei hän ryhtyisi Jugoslavian asiamieheksi. Rajk vastasi, ettei hän tämän uhkauksen vuoksi ryhdy toimimaan asiamiehenä, vaan senvuoksi, että hän on samaa mieltä.

Rajkin ihmetellessä, mistä Rankovic oli saanut valokuvan, tämä ilmoitti saaneensa sen Amerikasta, jonne Unkarin valtiollisen poliisin arkisto oli siirretty. Edelleen keskusteluista kävi ilmi, että Rankovic tunsi Rajkin yhteydet Martcn Himmleriin, ja ilmoitti, että Rajkin on suoritettava loppuun ne tehtävät, joita hän oli saanut. Hän korosti sitä, että Neuvostoliiton ja kommunistisen puolueen sisälle on saatava Rakosin ja Neuvostoliiton vastainen ryhmä. Rankovic ilmoitti edelleen, ettei riitä se, että poliisin ja armeijan johtoon saadaan nationalistisia voimia, vaan poliisi ja armeija kokonaisuudessaan oli saatava Titon politiikan kannalle. Tätä varten armeijan ja poliisin upseereita olisi lähetettävä Jugoslaviaan koulutettavaksi. Edelleen oli myös muille hallinnon johtaville paikoille saatava englantilais-amerikkalaisia aineksia.

Rajk sai tehtäväkseen v. 1947 vaaleissa auttaa Rankovicin ja oikeistososialidemokraattien puolueita. Rajkin piti perustuslain vastaisesti estää näiden puolueiden propaganda, ei siten, että siitä olisi ollut mitään haittaa, vaan tavalla, jota nämä puolueet saattaisivat käyttää hyväkseen vaalipropagandassa. Rajkin oli myöskin ehdotettava kommunistisessa puolueessa, että puolue ei kävisi taistelua kahdella rintamalla, vaan lopettaisi taistelun oikeistososialidemokraatteja vastaan.

V. 1947 lopulla tuli päiväjärjestykseen Jugoslavian ja Unkarin ystävyys-, ja avunantosopimuksen solmiminen. Rajk sai tehtäväkseen järjestää niin, että Jugoslavian hallitusvaltuuskunnan Budapestiin saapumisen yhteydessä näyttäisi siltä kuin Titon ja Jugoslavian politiikka yleensä olisivat kansan suosicssa. Sopimuksen solmimisen jälkeen Jugoslavian hallitusvaltuuskunta lähti Rajkin seurassa metsästysretkelle. Täällä Rajk sai ohjeita suoraan Titolta Rankovicin toimiessa tulkkina. Tito ilmoitti, että Rajkin on pyrittävä pääsemään henkilökohtaisesti kansan suosioon Unkarissa.

Tito ilmoitti tarkoituksenaan olevan muodostaa USA:n tukema valtiolitto, joka muodostaisi sotilasliiton Neuvostoliittoa vastaan. Aktiivinen toiminta Neuvostoliittoa vastaan alkaisi, Rankovicin ilmoituksen mukaan, vasta sitten kun myös muissa kansandemokratian maissa oikeistoainekset pääsisivät johtoon.

Rajkin tehtäväksi annettiin nyt aseellisen toiminnan valmisteleminen sekä hallituksen jäsenten pidättäminen, Rakosin, Gerön ja Farkasin likvidoiminen. Likvidoimista ei saisi suorittaa raa'asti, vaan asia olisi järjestettävä siten, että yksi olisi kuollut sairauteen, toinen tapaturmaan ja kolmas olisi tehnyt itsemurhan.

V. 1948 keväällä Rajk oli yhteydessä Amerikan lähettilään Chapinin kanssa, joka ilmoitti, ettei Amerikka vastusta titolaista politiikkaa.

V. 1948 alkukeväällä tapahtunut Unkarin työväenpuolueiden yhtymisen aiheutti suruta haittaa suunnitelmille. Nojautuminen katoliseen kirkkoon, johon Tito oli kiinnittänyt suuria toiveita, ei onnistunut, koska koulujen kansallistaminen 1948 keväällä aiheutti katolisen kirkon vaikutusvallan luhistumisen. Rankovic korosti sitä, että on käytettävä hyväksi erilaisia yhteiskunnallisia järjestöjä neuvostovastaisen mielialan aikaansaamiseksi, mutta tämäkään ei enää onnistunut työväenpuolueiden yhtymisen jälkeen. Erikoisesti vaikutti suunnitelmien epäonnistumiseen Kominformin 1948 kesällä tekemä Tito-vastainen päätös, jonka Rajk jo viikkoja ennen sen julkaisemista toimitti Titon tietoon.

Lokakuussa 1948 Rajk kohtasi salaa Unkarin alueella Jugoslavian sisäministerin Rankovicin, joka selitti, ettei silloisessa tilanteessa voitu luottaa yksinomaan Unkarissa oleviin aseellisiin voimiin, vaan jugoslavialaisiin joukkoihin, joiden piti unkarilaisissa asepuvuissa tunkeutua Unkarin rajan yli . Tätä varten piti järjestää erikoisia joukko-osastoja. Samoin Itävaltaan piti koota joukko-osastoja lännessä olevista unkarilaisista fasistisista pakolaisista, jotka Jugoslavian kautta olisi kuljetettava Unkariin. Titon suunnitelmiin kuului, että Jugoslavian kansalle selitettäisiin Unkarin valmistelevan aseellista hyökkäystä Jugoslaviaan liittäkseen unkarilaisen väestön asuttamat Jugoslavian osat maahansa. Samaten oli järjestettävä rajavälikohtauksia, joita jo järjestettiinkin v. 1948 lopusta alkaen.

Tito oli niin vakuuttunut suunnitelman onnistumisesta, että antoi jo ohjeita vallankaappauksen jälkeistä aikaa varten. Rajkista piti tulla pääministeri, kenraali Palffystä, joka järjesti Rajkin ja Rankovicin kohtauksen lokakuussa 1948, puolustusministeri, ja eräästä jugoslavian asiamiehestä sisäministeri. Unkarin teollisuus piti järjestää palvelemaan Jugoslavian 5-vuotissuunnitelman toteuttamista. Tito ilmoitti, ettei hänellä ole mitään sitä vastaan, että joitakin paikkoja hallituksessa annetaan Ferenc Nagyn johtamalle ryhmälle ja muutamia paikkoja oikeistososialidemokraateille.

Vallankaappausta varten laadittiin yksityiskohtainen suunnitelma, johon Palffy v. 1949 alussa esitti joitakin muutoksia. V. 1949 huhtikuussa Branko ilmoitti Rajkille, ettei ole mitään syytä pessimismiin, sillä joukot Jugoslaviassa ja lännessä ovat jo valmiina. Branko ilmoitti myös, ettei aseellista toimintaa ole tarkoitus rajoittaa ainoastaan Unkariin, vaan laajentaa se myös käsittämään sellaiset kansandemokratiat joissa katolisella kirkolla on vahva asema, siis Tshekkoslovakian ja Puolan.

"Maasta se pienikin ponnistaa"

CSJ:n Sarnian osasto osoitti esimerkiksi kelpaavaa toimeliaisuutta hankkiessaan "jälkikeräyksellä" sievoisen summan Aku Korhosen sairausmenojen peittämisen hyväksi ja tehdessään samalla kaunii lahjoituksen lehtemme Vapauden taloudellisen aseman tukemiseksi. I. Kitusen allekirjoittamassa Sarnian osaston kirjeessä ilmoitettiin lokak. 3 pnä seuraavaa:

"Osastomme kokouksessa keskusteltiin laajasti Korhosen kuoleman johdosta ja siitä keräyksestä, joka on ollut käynnissä. Me täällä vähän ihmettelimme, että kaikki osastot eivät ole vielä vastanneet tähän keräykseen, sillä meistä tuntuu, että tämä on keräys, johon kaikkien tulisi osallistua. Senpä takia me täällä päätimme panna toimeen sellaisen jälkikeräyksen josta toivomme saavamme vielä huomattavan summan . . ."

Ja J. Isomäki kertoi muutaman päivän kuluttua lokak. 10 p. kirjeessään (myös Sarnian osaston puolesta) seuraavaa:

"Lähetän tässä mukana maksucsoituksen Aku Korhosen hyväksi suoritetusta jälkikeräyksestä, mistä kertyi $35. Samalla lähetämme Vapaudelle $12. Me emme voi nimittäin pitää säännöllisesti osastomme kokouksia ja siksi emme ole antaneet kokousilmoitusta lehdellemme ja siksi päätimme tehdä tämän kertalahjoituksen."

Vapauden johtokunnan puolesta liikkeenhoitaja Ed. Suksi vastasi Sarnian osastolle mm. seuraavaa: "Olemme kiitollisuudella vastaanottaneet osastonne toimeenpaneman keräyksen tulot $35.00 edesmenneen Aku Korhosen sairaus- ja hautajaiskulujen hyväksi. Osastonne on tässä osoittanut hyvää esimerkkiä. Samalla pyydämme sydämellisesti kiittää osastoanne siitä $12.00 lahjasta, jonka lähetitte samalla kertaa Vapaudelle. Sekin on hyvä esimerkki, mitenkä tulee tukea omaa lehteä . . ."

— Sault Ste. Marien kanava on kaikkein eniten käytetty kanava maailmassa.

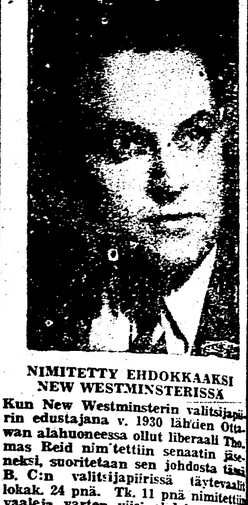

NIMITETTY EHDOKKAAKSI NEW WESTMINSTERISSÄ

Kun New Westminsterin valitsijapiirin edustajana v. 1930 läpäisi Ottawan alahuoneessa ollut liberaali Thomas Reid nimitettiin seuraatin jäseneksi, suoritetaan sen johdosta täB. C:n valitsijapiirissä täytevaalit lokak. 24 pnä. Tk. 11 pnä nimitettiin vaaleja varten viisi ehdokasta, mm. Labor-Progressive-puolueen ehdokas Maurice Rush, joka on nuoresta iästään huolimatta veteraani työväenliikkeessä. Hän on toiminut työläisnuorisojärjestöjen ja kannattajakunnan jäsenistä, sillä joukot Jugoslaviassa ja lännessä ovat jo valmiina. Branko ilmoitti myös, ettei aseellista toimintaa ole tarkoitus rajoittaa ainoastaan Unkariin, vaan laajentaa se myös käsittämään sellaiset kansandemokratiat joissa katolisella kirkolla on vahva asema, siis Tshekkoslovakian ja Puolan.

SITÄ ja TÄTÄ

KUMMAN TEET?

— Godfrey pyysi minua menemään hänen kanssaan naimisiin ja tekemään hänestä onnellisimman miehen maan päällä.

Mitä olet päättänyt tehdä?

• • •

TOSIAAN

Mark Twain yritti kykynsä mukaan huvittaa vieraitaan. Eräs nainen kääntyi humoristin tyttären puolen ja sanoi:

"Sinun isäsi on hauska mies."

"Kyllä" vastasi lapsi "silloin kun meillä on vieraita."

• • •

KIRJE TEPSI

Kuuluisa pianopeluri ja orkesterin johtaja Elliot Lawrence sai joku kuukausi sitten kirjeen eräältä philadelphialaiselta isältä.

"Minä olen kaikella tavalla yrittänyt saada pcikani käyttämään enemmän aikaa pianoharjoituksiinsa mutta mikään ei auta. Hän on uskollinen ihailijanne ja jos te lähettäisitte hänelle lyhyen kehoituskirjeen se mahdollisesti voisi auttaa."

Lawrence sai hiljattain tolsen kirjeen samalta mieheltä joka oli iloinen ihmetapauksesta poikansa pianoharjoituksiin nähden.

"Kirjeesi oli loistava juuri sellainen joka saa pojan ymmärtämään miksi hänen olisi kiellettävä itseltään monta nykyajan huvia harjoittaakseen pianoa tulevaisuuden unelmien toteuttamisen vuoksi. Luulen että kukaan muun olisi kykenyt olemaan niin ymmärtäväinen ja auttavainen."

Tämä isä sai myöhemmin tietää että se kirje, nimenmuuttoa lukuunottamatta, oli sanasta sanaan samanlainen kuin se, jonka kuuluisa pianisti Artur Rubenstein kirjoitti 15 vuotta sitten, huolestuneen äidin pyynnöstä pojalle, jonka nimi oli Elliott Lawrence.

Suomalainen farmari löydetty kuolleena

Port Arthur. — Kiitospäivän aikana täällä tapahtuneissa tapaturmissa menetti kolme ihmistä henkensä.

Tuntemattomalla tavalla päähän ammuttuna löydettiin autossaan istumassa Kivikosken suomalainen farmari W. Koski. Ruumis löydettiin tiistaiaamuna, sivutieltä, kotinsa lähettyviltä. Antamassaan lausunnossaan maakuntapoliisi selittää, että Koski on ampunut itseään .22 kaliberin kiväärillä, joka oli vielä hänen kädessään. — ATH.

PÄIVÄN PAKINA

Saanevatko hakaristin?

Lukijamme varmaankin muistavat minkälaisen hälinän laski liikkeelle Suomen "työväenhallitus" Kemin lakon alkaessa. "Kapinahanke", "valtiokaappausyritys" ja mitä muita salaperäisiä tarkoituksia kommunisteilla lienee mukamas oll

Vancouverilaisilla tulossa paljon tilaisuuksia Clinton-haalilla

Naisten käsityömyyjäiset ja niiden lopettajaiset, Vapauden kirjailtama ja "Tuhlaajapojan" esitys

Vancouver. — Järjestömme täkäläisen osaston lokakuun kokous pidettiin sunnuntaina tk. 9 päivänä innostuneen mielialan vallitessa. Omhan se luonnollista, että kesän levon jälkeen otetaan haalitoiminta vastaan oikein tosiottein.

Pidimme kokouksemme oikein juhlasalissa ja osanotto kokoukseen oli hyvä. Asiat käsiteltiin oikein suomalaisella perinpohjaisuudella, kolmen tunnin istunto tuntui liian lyhyeltä koska jäsenistöllä tuntui aina vain olevan keskeneräisiä sekä uusia asioita.

Kirjeenvaihdon käsittelyn jälkeen siirryttiin komiteoiden raportteihin, joista ilmeni mitä on tehty ja mitä tullaan tekemään. Paikallisen rauhantyökomitean edustajan selostukseen innostuttiin niin paljon, että kerättiin kolehti tämän työn edistämiseksi. Tri James Endicott tulee tänne lännelle asti tämänkuun aikana. Jokainen suomalainen rientää varmaan hänen puhettaan kuulemaan, sillä työ rauhan hyväksi on meille läheistä. Puhetilaisuus on tk. 21 pnä Pender Auditoriumissa 339 W. Pender St.

Siirtykäämme omien rientojemme pariin! Niin, ensimmäiseksi tulee naistemme järjestämät myyjäiset tk. 28—29 pnä ja sitten mahtava lopettajaistilaisuus, hyvällä ohjelmalla, sunnuntaina 30 pnä, alkaen kello 7.30. Pistäytykääpä lukijat niinä päivinä *Clinton*-haalissa. Siellä näkee meidän naistemme ja miksei miestenkin aikaan saannoksia, joita myydään ja arvotaan.

Marraskuulla tulee ensimmäiseksi meidän lehtemme Vapauden hyväksi järjestettävät kirjailtamat. Tilaisuudessa arvotaan kolmekymmentäkahdeksan arvokasta kirjapakettia, joiden omistajaksi pääsee 50 sentillä ja vielä lisäksi oikeuttaa tämä lippu sisäänpääsyn tähän tilaisuuteen, jossa esitetään hyvää ohjelmaa ja mikä kaikkein tärkeintä, tulot menee oman äänenkannattajamme hyväksi. Tilaisuus alkaa puoli kahdeksan illalla. Ohjelmasta lähemmin myöhemmin.

Joka lauantaisten tanssien lisäksi järjestävät lännen lohenkalastajat ne maankuulut "Kalastajien tanssit" perjantaina marraskuun 11 pnä klo 9—1 yöllä. Näistä tansseista ei kukaan voi olla pois, niin kuuluksi ne ovat tulleet.

Vielä haluamme antaa ensimmäisen hälyyttyksen näyttämömme touhuista. Jokapuolelta kuulee kysyttävän koska niitä näytelmiä tulee? On mieluista vastata näihin kyselyihin näin julkisesti ,että näytelmä "Tuhlaajapoika" esitetään sunnuntaina marraskuun 13 pnä. Esitys alkaa täsmälleen kello seitsemän illalla. Palaamme tähän vielä lähemmin. Nyt jo voimme vakuuttaa, että saapumalla seuraamaan tätä näytelmää saa koko rahansa edestä.

Luulemme tässä jo olevan tarpeeksi todisteita, että Clinton-haalissa tulee olemaan touhua.

Toverillisin terveisin: Mökin poika.

TIMMINS, ONT.
SIMMS, HOOKER & PICKERING
vakuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

HUOM.! HUOM.!
WORKERS' CO-OP
RESTAURANT
of South Porcupine Limited
47 Crawford Street
SOUTH PORCUPINE, ONTARIO
● Suosittelee suomalaisille hyväksitunnettua ruokaansa ruokailuaikoina. Ravintola auki klo 9 illalla.
● Siistejä kalustettuja huoneita asunnoiksi. Kuluttajain koti. Pistäytykää sisälle.

OSCAR BAY
Miesten ja Naisten Räätäli
Kaikenlaista korjaustyötä
Puhelin 2-1891
76 London St. E. Windsor, Ont.

Barnes Drug Co.
— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä.
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

FINNISH STEAM BATHS
56-58 Widmer Street
Toronto, Ontario
MIEHET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina 1-12 i.p.
Lauantaina 1 i.p. - 2 a.p.
Sunnuntaina 8 a.p. - 1 i.p.
NAISET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina ja lauantaina 1-12 i.p.
PUHELIN EL. 2571

NELSON GARAGE
519 Dundas St. W., Toronto
PL. 6151 — AD. 0717
Pitkän ja lyhyen matkan vetopalvelu. — Autojen säilytystä.

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
★ ★ ★
GE. 3392 592 Danforth Ave.
(Near Pape Ave.) Toronto

Protesti "ajatusten kontrollia" vastaan

Ilmaisten solidaarisuutensa — mihin kaikki demokraattiset maanmiehemme varmaan yhtyvät — Yhdysvaltain demokraattisten oikeuksien puolesta nyt eturintamataistelussa oleville kommunistijohtajille, joita "epäamerikkalaisen" komitean hysterian painostuksella uhataan vankilatuomioilla, Vapauden toimittaja W. Eklund lähetti eilen Yhdysvaltain lähetystölle seuraavan kirjeen:

"Yhdysvaltain lähetystö,
Ottawa, Ont.

"Hyvät herrat:

"Kahdentoista kommunistijohtajan oikeuskuulustelun päättyessä Teidän maassanne minä haluaisin korottaa heikon ääneni protestiksi tätä"ajatusten kontrollia" vastaan mikä menneiden vuosien aikana aiheutti pelkoa, sodan ja sanoinkuvaamattomia kärsimyksiä fasistimaiden kansoille Euroopassa. Kieltämätön tosiasia on, että poliittisen puolueen tuomitseminen lain mukaan oikeuslaitoksessa, eikä äänestysuurnalla, on demokratiavastainen ja fasistimielinen menettelymuoto. Syytettyjen tuomitseminen, mitä on vaikea uskoa, ei lisäisi Yhdysvaltain hallituksen arvovaltaa Canadassa eikä missään muuallakaan ulkomailla."

(Allekirjoitus)

Budapestin juttu paljasti Wall St. sotasuunnitelmat

Toronto. — "Lazzlo Rajkin ja hänen liittolaistensa oikeudenkäynti Budapestissa on syvällisen merkityksellinen jokaiselle canadalaiselle demokraatille", sanotaan täällä julkaistussa Labor-Progressive-puolueen lausunnossa mainitun oikeudenkäynnin johdosta.

"Oikeudenkäynnin aikana esitetyt todistukset paljastivat Britannian ja Yhdysvaltain hallitusten asiamiesten osallisuuden rikolliseen suunnitelmaan, jonka tarkoituksena oli kansan demokratioiden tuhoaminen. Ne hämmästyttävän äärimmäiset teot, joihin imperialistihallitukset ja niiden asiamiehet ryhtyivät järjestääkseen salaisia vehkeilyjä kansan hallitusten horjuttamiseksi ja kukistamiseksi, ovat loistavina vastakohtina sille väitteelle, että "kapitalistit hyväksyvät kansan tahdon". Kerran jälleen on tullut todetuksi se tosiasia, että kapitalistiluokka ei hyväksy mitään sellaista muutosta, joka saattaa sen aseman kyseenalaiseksi", sanotaan lausunnossa edelleen.

"Budapestin kansanoikeudessa tapahtunut oikeudenkäynti paljasti kuitenkin muutakin kuin ulkomaiden hallitusten osallisuuden vehkeilyyn valtiota vastaan. Oikeudessa Yhdysvaltain valtiovirastoa vastaan tähdätyt hämmästyttävät syytökset ovat selvinä todistuksina siitä, että tämä salaliitto on murskattu ja että Unkarin kansantasavalta ei arkaile — sen kansanoikeus halveksii sen tosiasian salaamista, että pääasiassa Yhdysvaltain imperialismi on se vihollinen, jolle kansan demokratia on antanut tämän huomattavan vastaiskun.

"Tämä Budapestin valtiorikos-oikeudenkäynti antaa demokraattisille canadalaisille haasteen. Oikeudenkäynnissä paljastettu julkea salaliitto oli osa Yhdysvaltain imperialismin yleisestä suunnitelmasta kolmatta maailmansotaa varten. Taistelu kolmannen maailmansodan ehkäisemiseksi on meidän taisteluamme — juuri tällä hetkellä. Tätä taistelua käydään Canadassa ja Yhdysvalloissa niitä onnettomuuden aiheuttajia vastaan, joiden aseina Rajk ja hänen liittolaisensa olivat", sanotaan lausunnossa lopuksi.

Puolet kuotasta vihdoinkin saatu

Ryntäysvauhtia on kiristettävä kuukauden jälkipuoliskon aikana

Sudburyn alue ei varmaankaan koskaan unohda sellaista kenraalivirhettä, jonka tämä katsastaja teki edellisessä ryntäyskatsauksessa. Hän oli pannut kaikki sellaiset paikkakunnat, jotka eivät olleet tuttuja, länsi-Ontarion alueen tiliin ja kun olimme pakoitetut tarkastamaan tuherrustamme, havaittiin, että niistä kuului joitakin Sudburyn (keski-Ontarion) alueen tiliin, jonka johdosta lehtemme kotipaikka-alue oli jo edellisen katsauksen aikana hankkinut täyteen kuotansa — yhteensä 56 tilausta. Mitä saapuu tänään on rapioita. Esitämme perusteellisen vertailun alueiden hankinnoihin myöhemmin.

Eilinen ja tämänpäiväinen posti toi ainoastaan 12 uutta tilausta, joiden avulla saatiin puolet kuotasta vihdoinkin täyteen — kaikkiaan 152 tilausta.

Ainoastaan yksi paikkakunta, nimittäin Bingley Albertassa täytti kuotansa tällä erää — yhdellä tilauksella. Ilahduttavampi oli se tieto, että Waters-kunta on tynnistänyt Elina Sandholmin johdolla ensitilalle rapioita hankkineiden joukossa, jakaen tämän sadan prosentin rapioiden kunniapaikan yhdessä Silver Mountainin kanssa. Kolmannella tilalla on Sudbury, josta on saatu 77.77 prosenttia rapioita, neljäntenä Beaver Lake 66.66 prosentilla ja viidentenä Sylvan Lake 50 prosentilla.

Tätä katsausta varten on saapunut tilauksia seuraavilta iskureilta:

Victor Hurnasti, Sudbury 4; ja kaikilta seuraavilta yksi tilaus: L. E. Wuori, Soo; M. Rasinperä, Hearst; V. Andelin, Prince George, B. C.; Jacob Huhta, Silver Mountain; Tilaaja, Sylvan Lake; E. Ketola, Vancouver; Alex Schroderus, Bingley ja Elina Sandholm, Waters-kunta.

Tähän mennessä on saatu rapioita ainoastaan seitsemältä paikkakunnalta ja yhdeltä alueelta, kuten edellä jo todettiin. Unohdimme mainita, että Copper Cliff on myöskin hankkinut 50 prosenttia rapioita, jakaen siten viidennen tilan Waters-kunnan kanssa, joka on Copper Cliffin naapurikunta länteen päin. Enemmistö kuotansa täyttäneistä paikkakunnista on täten Vapauden kotipaikka-alueella.

Mikäli eri alueiden työ on kysymyksessä ovat ne lähettäneet tähän ryntäykseen tilauksia seuraavasti:

Keski-Ontarion alue 62 tilausta, kuotan ollessa 56 tilausta. Täten on tämä alue hankkinut kuusi tilausta rapioita mikä on yli kymmenen prosenttia. Toisella tilalla lienee etelä-Ontarion alue, joka on 38 tilauksen kuotaan hankkinut 21 tilausta, joka on 55 prosenttia. Kolmannella tilalla on länsi-Ontarion alue 24 tilauksella ja lähes 43 prosentilla, neljännellä pohjois-Ontarion alue 22 tilauksella ja lähes 41 prosentilla. Viidennellä tilalla on B.C:n alue, josta on saapunut hiukan yli kolmasosa, 29 tilauksen kuotasta, 10 tilausta. Kuudentena on Quebecin alue, joka on hankkinut lähes kolmasosan, kuusi tilausta 19 tilauksen kuotaansa. Albertan alue on hankkinut neljänneksen 16 tilauksen kuotastaan ja Manitoban ja Sask. alue on viimeisenä. Sieltä on saapunut 15 tilauksen kuotaan ainostaan viidesosa — kolme tilausta.

Yleinen yhteenveto kaikesta edelläolevasta on sellainen, että jälellä olevan puolen kuukauden aikana on saatava kaikki voimat liikkeelle kaikkialla, muussa tapauksessa jää levitysryntäystehtävämme täyttämättä maanlaajuisessa mittakaavassa. Se tapahtuu varsin yksinkertaisella tavalla kun jokainen paikkakunta täyttää kuotansa ja ryhtyy sen jälkeen hankkimaan rapioita.

Tiistaina taas tavataan, toivottavasti paremmin tiedoin.

— Levitysmies.

Taide ja kirjallisuus

Taiteilijoita rauhanrintamassa

Kirj. MIRJAM VIRE-TUOMINEN

Picasson kyyhkynen, rauhanpuolustajien maailmankongressin tunnus, jatkaa voitokasta lentoaan ympäri maailmaa. Rauhan kyyhkysestä, jota meillä on jo totuttu pitämään naivin sentimentaalisuuden vertauskuvana, onkin yhtäkkiä tullut tämän hetken laajimmalle levinnyt symbooli, jonka merkeissä sadat miljoonat ihmiset työskentelevät — ei tarrautuen todellisuusvieraisiin haavekuviin — vaan määrätietoisesti taistellen sodan voimia vastaan niiden kaikissa nykyisissä ilmenemismuodoissa, siten luoden pohjaa pysyvän rauhan rakentamiselle.

Picasson untuvanpuhtoista kyyhkystä vastaan eivät edes sodan kiihkeimmätkään kannattajat ole voineet saada mitään sanottavaa, vaan on heidän täytynyt etsiä kaikkia muita keinoja hyökätäkseen yhä laajenevaa rauhanpuolustajien liikettä vastaan. Mutta on ollut tapauksia, jolloin taistelua on käyty nimenomaan rauhanliikkeen tunnuksia ja rauhanjulistuksia vastaan. Sellainen prosessi käytiin Ranskassa viime maraskuussa. Silloin oli siellä laajalle levinnyt joukkoliike "Pour la liberte et la paix" (Vapauden ja rauhan puolesta), jonka järjestämiä suuria tilaisuuksia varten eräs Ranskan nuoren polven huomattavimpia taiteilijoita Andre Fougeron piirsi voimakkaan julistuksen: — Avuton lapsi makaa maassa, atomipommeja putoamassa hänen päälleen ja taustalla näkyy savuavia raunioita ja valkoisia risitrivejä. — Kuvan yläkulmassa on seuraava teksti: Ranskan tuhoa valmistellaan liittymällä Saksan kanssa Neuvostoliiton vastaiseen sotaan — ja kuvan alla julistus: On liityttävä yhteen ja toimittava rauhan pelastamiseksi. —

Kuva julistuksineen oli ilmeisesti liiankin sattuva. Ranskan viranomaiset takavarikoivat sen ja kuvan levitys kiellettiin.

Tähän mielivaltaan rauhantaistelijat vastasivat aloittaen valtavan prosessin tehdäkseen tunnetuksi, miten hallitsevat piirit pyrkivät estämään rauhan puolesta harjoitettua propagandaa. Suurissa joukkokokouksissa esiintyi Ranskan johtavia taiteilijoita — Picasso, Aragon ja Fougeron demokraattisten oikeuksien rajoittamista vastaan, lausuntavapauden ja taiteilijavapauden puolesta.

Viranomaisten häikäilemättömillä toimenpiteillä oli sellainen vaikutus, kuin odottaa saattaa. Ne herättivät vastavaikutusta laajoissa piireissä ja rauhanpuolustajat saivat entistä enemmän aktiivisia kannattajia. Lukuisa joukko Ranskan taiteilijoita, sen parhaimmisto, osallistuu tällä hetkellä aktiivisesti rauhanpuolustajien työhön — eri suuntiin ja mielipiteisiin katsomatta. Siellä on katolilainen Jean Cassou yhdessä kommunistin Aragonin kanssa, runoilijat Vercors ja Eluard, näytelmäkirjailija Salacrou, taiteilijat Picasso, Auricoste ja monet muut.

Kuka on Fougeron, taiteilija, joka julistuksensa johdosta niin räikeällä tavalla joutui rauhan vastustajien hyökkäyksen kohteeksi ja joka senjälkeen on aktiivisena näkynyt rauhantaistelijoiden etulinjassa? Fougeron on Picasson entinen oppilas, vielä nuori mies, mutta saanut taiteellaan jo laajojen piirien tunnustuksen. Sodan jälkeen hänelle myönnettiin maalaustaiteen suuri kansallinen palkinto, joka annetaan kerran vuodessa yhdelle etevimmälle maalaustaiteen edustajalle. Palkintonsa turvin Fougeron opiskeli vuoden Italiassa. Suurta kohua — toisten piirien närkästystä, toisten ihailua herätti hänen maalauksensa "Pariisilaisnaisia kalatorilla , joka osoitti taiteilijan määrätietoisesti siirtyneen voimakkaaseen realistiseen ilmaisutapaan. Fougeron ei osallistunut väittelyyn vain pensselillään, vaan hän on kirjoittanut eräitä teräviä mielenkiintoisia artikkeleita maalaustaiteesta, joissa hän asettuu puolustamaan taiteen elimellistä yhteyttä jokapäiväiseen todellisuuteen kansaan ja yhteiskunnallisen taisteluun. — Nykyajan valiojoukkoa eivät ole ne, jotka näkevät taiteessa vain keinottelu- ja rahansijoitusvälineen. Valiojoukko nykyään — sanoo Fougeron — on siellä "missä on myös taiteen renessanssin voimassa, sillä, 'jotka elävät, ne taistelevat', ja taide on aina elämän puolella".

On luonnollista, että näin johdonmukaisesti maailmankatsomuksensa ja taiteensa yhdistävä taiteilija on eräs innokkaimpia rauhanpuolustajien aktivisteja. Minulla oli tilaisuus tavata hänet Salle Pleyelin kongressin aikana ja vaihtaa muutama sana hänen kanssaan. Andre Fougeron näyttää korkeintaan 35-vuotiaalta. Viikkaaseen reagointiin liittyy hänessä voimakas temperamentti. — Pariisin kongressi on valtava voimanosoitus — sanoi hän. — Olen vakuutettu siitä, että jos rauhanvoimat voivat yhdistyä — ja tämä yhteenliittymisprosessi on jo alkanut täällä — niin sodanlietsojien yritykset voidaan tosiaankin tehdä tyhjäksi —. Hän kirjoitti tervehdyksensä Suomen rauhanpuolustajille, lisäten hymyillen: "Parhaiten olen sanonut sanottavani pensselillä." Ja se pitää paikkansa. Paitsi voimakkaita maalauksiaan, Fougeron on myös Lettres Francaises-lehdessä usein näkyvien erinomaisten ja ajankohtaisten piirrosten tekijä, jotka ovat tehneet hänet tunnetuksi laajan yleisön parissa. Sillä tavoin Fougeron on myös antanut arvokkaan panoksensa rauhanpuolustajien taistelussa.

Fougeron on Picasson entinen oppilas. Niin erilaisia kuin nämä kaksi ovatkin taiteilijoina, ovat he hyvin lähellä toisiaan yhteisessä vilpittömässä totuuden etsinnässä. Picasson viisaat, kauniit, kuin pronssiin valetut kasvot näkyivät päivästä päivään uskollisimman kongressiyleisön joukossa. Picasso juuri esitti kongressin sittemmin hyväksymän ehdotuksen kansainvälisen säätiön perustamisesta, joka kerran vuodessa jakaisi huomattavan palkinnon rauhantyössä ansioituneille taiteilijoille. Sama Picasso käytti Wroclawin intellektuellikongressissa tulisen puheenvuoron fasistisen hallituksen vainoaman chilelaisen runoilijan Pablo Nerudan puolesta vedoten kaikkien läsnäolevien taiteilijoiden rehellisyyteen: "— mehän kaikki tahdomme ilmaista hyvää kauniissa muodossa" — kuuluivat hänen sanansa, — "Me emme saa sietää epäoikeudenmukaisuutta, joka kääntyy meitä kaikkia vastaan."

Sellaiset taiteilijat kuin Picasso ja Fougeron, jotka julistavat kansainvälisen solidaarisuuden nimessä rauhan ja vapauden asiaa, ovat todellisia aikamme kulttuurin etuvartijoita. He ovat velvoittavia esimerkkejä siitä, kuinka todellinen kulttuuri-ihminen tajuaa tehtävänsä — vastuun, josta ei selvitä peikällä olankohautuksella tai sulkeutumalla oman kammionsa yksinäisyyteen — velvollisuuden puolustaa rauhaa — kulttuurin ensimmäistä turvaa, yhteistoiminnassa rauhan parhaan tuen, suurten joukkojen kanssa. — Vapaa Sana, Helsinki.

Fontainebleaumin varjot

Kirj. Valentin Katajev

Kenraali Bradley hieroi käsiään voimakkaasti, käveli kartan luokse ja sanoi: "Gentlemannit, olen ratkaissut kaikki ristiriitaisuudet. Esitän lyhyen yhteenvedon. Brittiläiset lyövät venäläiset vasemmalla sivustalla, ranskalaiset keskustassa ja turkkilaiset ja kreikkalaiset oikealla sivustalla ja sota maailman bolshevismia vastaan voidaan pitää päättyneenä. Onko mitään sitä vastaan?"

Fontainebleaussa olevassa länsiliiton yleisesikunnassa vallitsi syvä hiljaisuus. Kenraali De Lattre de Tassigny katsoi Montgomeryyn. Montgomery katsoi Dt Lattre de Tassignyyn, sitten molemmat katsoivat kenraali Bradleyhin ja tulivat mietiskeleviksi.

"Sallitaanko minun esittää pieni kysymys?" kysyi De Lattre de Tassigny, tarkastaen kynsiään liioitellulla kiinnostuksella. "Te sanoitte, monsieur, brittiläiset vasemmalla, ranskalaiset keskustassa ja oikealla, hm . . . sanokaamme kreikkalaiset ja turkkilaiset, mutta suokaa minulle anteeksi kun esitän arkaluonteisen kysymyksen, missä olevat amerikkalaiset?"

"Missä?" kysyi Bradley hämmästyneenä. "Amerikassa luonnollisesti."

"Se on kummallista."

"Mikä on kummallista?"

"On kummallista kun amerikkalaiset ovat Amerikassa."

"Miksi se on kummallista? Missä heidän sitten pitäisi olla?"

"Sitä me koetamme saada selville", huomautti Montgomery.

Kenraali Bradley rypisti otsaansa. "Gentlemen", hän sanoi. "Kuinka ihmeellisesti teidän ajatuksenne pyörivät. Jonkun täytyy olla rintaman takana."

"Hm, todella", sanoi Montgomery.

"Aivan niin", toisti De Lattre de Tassigny vaistomaisesti.

"Mitä te tarkoitatte teidän 'Hm:llä' ja teidän "Aivan niillä' ? Te mahdollisesti viittaatte, että me amerikkalaiset vältämme, niin sanottua, kamppailun halua?"

"Ei, me emme viittaa", sanoi Montgomery. "Me vain ihmettelemme."

"Mitä te ihmettelette?"

"Me ihmettelemme miksi amerikkalaisten pitää istua Amerikassa samaan aikaan kun brittiläiset ja ranskalaiset vuodattavat verta. Se ei ole oikein."

"Mitä te sitten ehdottaisitte", sanoi Bradley.

"Minä", sanoi laajakatseinen ranskalainen, "ehdotan seuraavan suunnitelman. "Brittiläiset lyövät venäläiset vasemmalla sivustalla, amerikkalaiset keskustassa, kreikkalaiset ja turk . . ."

"Suokaa anteeksi, ei", keskeytti Montgomery. "Missä ranskalaiset tulevat olemaan?"

"Ranskassa, luonnollisesti."

"Se ei kävele", murisi Montgomery. "Ehdotan seuraavaa: amerikkalaiset lyövät venäläiset vasemmalla sivustalla, ranskalaiset keskuksessa, kreikkalaiset ja turk . . ."

"Suokaa anteeksi, missä brittiläiset tulevat olemaan?"

"Brittiläiset tulevat olemaan Brittien saarella. Se on heidän paikkansa."

"Gentlemen! Gentlemen!" huusi Bradley tyytymättömänä. "Amerikkalaisten ei tarvitse olla Euroopassa koska brittiläiset ja ranskalaiset ovat jo siellä. Esitän seuraavan yhdistelmän. Ranskalaiset ja brittiläiset lyövät venäläiset joko oikealla taikka vasemmalla sivustalla ja kreikkalaiset sekä turk . . ."

"Mutta mitä amerikkalaiset tekevät sillä aikaa?"

"Amerikkalaiset nousevat maihin Persian lahdella, jota seuraa kova hurraa huudot . . ."

"Mitkä huudot", keskeytti Montgomery, "huranium huudotko?"

"Ei 'huranium' vaan 'hurraa' huudot."

"Olen pahoillani, minä luulin teidän sanoneen huranium', koska teillä on tapana käydä käsiksi uraniumiin kuuluvin huudoin."

"Mikäli tästä on kysymys, niin teidän brittiläisten vain tarvitsee nähdä jonkun toisten öljyä . . ."

"Onko tämä vihjaus?"

"Ei vihjaus vaan tosiasia."

"Gentlemen, äläkäämme riidelkö", sanoi ranskalainen. "Minusta tuntuu, että me olemme poikenneet asiasta."

"Oikeassa olette", sanoi Bradley. "Tarkastelkaamme mitä voimia teillä on käsissänne. Kenraali De Lattre de Tassigny, kuinka monta divisionaa voitte asettaa käytettäväksemme?"

"Niin monta kuin haluatte."

"Hyvä. Sanokaamme 40. Kuinka monta miestä on teidän divisionassanne?"

"Sotamiestä? Minkälaista sotamiestä?"

"Tavallista."

"Oh, monsieur", sanoi ranskalainen, kohottaen surullisen katseen taivaaseen. "Mitä hyvänsä haluatte, mutta ei sotilaita. Sanon teille suoraan, me olemme lyhyenä sotilaista. Ennenkuin teillä on aikaa räpäyttää silmänne, he kääntävät aseensa ja suuntaavat ne väärään suuntaan. Siitä syystä en suosittele meidän sotilaitamme. Suorana ystävänä, en suosittele niitä teille."

"Hm! Kuinka monta divisionaa on teillä Montgomery?"

"Kaksi, olenhan sanonut sen teille jo."

"Ja sotilaita?"

"Mitä sotilaita? Aikää oikeastaan. Varmaankin te käsitätte, ettei minun brittiläiset poikani eivät taistele periaatteen vuoksi. Meidän perinaistapamme on sanoa . . ."

"Helvettiin perinäistavat. Me annamme teille dollareita ja haluamme sotilaita rahamme edestä."

"Antaisin mieleläni. Mutta mistä me saamme niitä? Ja suoraan sanoen mitä hyötyä on meidän sotilaista. Heistä on vain vastustusta . . ."

"Mahdollisesti kreikkalaiset ja turkkilaiset taistelevat", sanoi ranskalainen varovasti ja joutui sitten hämmingin valtaa.

"Syvä hiljaisuus jälleen laski konferenssin ylle.

Valon vahdin tarkistus

Jokapäiväisessä elämässä sanotaan valon kulkevan 300,000 kilometrin nopeudella sekunnissa mutta tieteellisiä töitä varten on valon vauhti määriteltv tarkemmin, 299,776 km. sekunnissa. Koska tiedemiehet väittivät äskettäin viimeksimainitun luvun olevan virheellisen, suoritti Yhdysvaltain Bureau of Standards sen johdosta perinpohjaisen laskelmien tarkistuksen ja ilmoittaa sen johdosta, että valon vauhti on todellisuudessa 299,792 km. sekunnissa.

Tartosta muodostuu Eestin kulttuurikeskus

Tallinna. — Eestin yliopistokaupunki Tartto vapautettiin viisi vuotta aitten saksalaisten miehityksestä. Tämä vanha yliopistokaupunki joka perustettiin 300 vuotta takaperin, nousee nyt jälleen tuhkasta. Sodanjälkeisten vuosien aikana on kunnostettu yliopiston tiedekuntien 13 eri rakennusta. Yliopiston kirjastossa, jonka saksalaiset kokonaan tuhosivat, on nyt jo 1 miljoonaa nidettä erilaista kirjallisuutta. Ylioppilaskodissa asuu 900 ylioppilasta.

Tartosta on muodostunut Neuvosto-Eestin suuri kulttuurikeskus. Siellä toimii yliopiston ohella myöskin opettaja- ja taideyliopisto, Eestin tiedeakatemian neljä tutkimuslaitosta, erilaisia opistoja ja 10 oppikoulua. Kaupungissa on avattu myös kuusi kulttuuritaloa, kunnostettu kaupungin teatteri, neljä kirjastoa ja useita elokuvateattereita.

Tieteen ja kulttuurin kehdon ympärille kohoaa entistä ehompi kaupunki. Enemmän kuin puolet asuinrakennuksista tuhoutui sodan aikana. Nyt on jälleenrakennettu 337 asuinrakennusta. Kaupungin toreille ja katujen varsille on istutettu 30 tuhatta puuta ja koristepensaata.

Tarton tehtaiden toiminta on myös ollut menestyksellistä. Kaupungin teollisuus tuotanto on 60 pros. suurempi kuin ennen sotaa.

Ennen kuulumaton myrsky

Port Arthur. — Maanantai-iltana riehui täällä ennenkuulumattoman kova myrsky. Sähkölangat katkesivat monessa paikassa ja täällä, kuten Fort Williamissakin, oltiin yli 2 tuntia pimeydessä. Melkein keskellä kaupunkia katkesi noin 4. jalan vahvuinen puu. Kaupungin liikennetoiminta oli myrskyn vuoksi pysähdyksissä ja moni liikelaitos sulki ovensa ennen iltaa. Superior-järvellä pysähtyi laivausliikenne, lastaus ym. työt. — ATH.

Tulipalojen saalis

Tk. 9—15 pnä vietetyn tulipalojen torjuntaviikon johdosta on liittovaltion palokomissioneri todennut, että Canadassa on kuluneiden 10 vuoden aikana tapahtunut 500,454 tulipaloa, joissa tuhoutui omaisuutta 394 miljoonan dollarin arvosta ja 344 henkeä kuoli ja noin 14,000 loukkaantui vaikeasti.

TANSSIT
Joka toytai-Illaan
PIENELLÄ KAMIN HAALILLA
KAMINISTIQUIASSA
Krotallaisten orkesteri soittaa.
KAIKKI TERVETULLEITA!
(1-8-15-22)

Merkittävä Goethe-tutkielma

Georg Lukacs, unkarilainen kirjailija ja marxilaisen tutkimuksen eräs vimpiä edustajia nykyhetkellä, on julkaissut mielenkiintoisen teoksen "Goethe und Zeit" (G. ja hänen aikakautensa), jonka on kustantanut Francke Verlag Bernissä. Teos sisältää kokoelman artikkeleita, jotka L. on kirjoittanut vuosien kuluessa. Hänellä oli ennen sotaa tekeillä kokonainen Goethe-elämäkerta, mutta sodan melskeissä koko materiaali tuhoutui.

Goethe-tutkinnassaan Lukacz ennenkaikkea polemisoi vanhoillista tutkimusta vastaan, joka pyrkii kanonisoimaan Goethen "irrationaliseksi" runoilijaksi. Lähtien klassikko Mehringin väitteestä, että saksalaisen kirjallisuuden kultakauden edustajat Lessing, Goethe, Schiller ja Hegel merkitsevät porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ideologista esinäytöstä Saksassa, Lukacz osoittaa, että Goethe ei lainkaan ollut niin vieras ja kielteinen aikansa edistyksellisille aatteille ja kumouksellisille kuin porvarillinen tutkimus on esittänyt. Goethe oli paljon enemmän kuin on otaksuttu valistuskauden aatteiden Diderot'n, Voltairen ja Rousseaun, perijä. Goethen pako Italiaan johtui siitä, että hän epäonnistui uudistuspyrkimyksissään Weimarin herttuakunnassa, sanoo Lukacz. "Faust-tutkimuksissaan" hän osoittaa, kuinka Goethe runoilijan terävänäkösyydellä oli tajunnut kapitalistisen yhteiskunnan vastakohtia, ja kuinka hänet todellisuuden tajuamisessa voidaan asettaa Hegelin rinnalle.

Lukaczin teos lienee ensimmäinen marxilainen tutkimus, joka selvittää Goethen merkitystä meidän ajallemme.

— Canadassa on 140,000 vähittäismyymälää ja ne tekevät noin $6,000,000,000 edestä kauppaa vuodessa.

TILATKAA . . .
omalla nimellänne varustetut
Joulukortit
Niihin painetaan teksti suomen- tai englanninkielellä.
Meillä on kaunis valikoima "Buntin Reid" joulukortteja.

★ ★ ★

KORTTI NO. 900	100 kpl.	$21.50
(Kaunis talvimaisema)	50 kpl.	12.00
KORTTI NO. 901	100 kpl.	$15.50
	50 kpl.	8.50
KORTTI NO. 902	100 kpl.	$ 9.00
	50 kpl.	5.50
KORTTI NO. 903	100 kpl.	$18.75
(Kaunis kortti)	50 kpl.	10.00
KORTTI NO. 904	100 kpl.	$21.00
	50 kpl.	11.50
KORTTI NO. 905	100 kpl.	$ 9.00
	50 kpl.	5.50
KORTTI NO. 906	100 kpl.	$24.00
	50 kpl.	13.00
KORTTI NO. 907	100 kpl.	$ 9.00
	50 kpl.	5.50
KORTTI NO. 908	100 kpl.	$14.00
	50 kpl.	8.00
KORTTI NO. 909	100 kpl.	$11.00
	50 kpl.	6.50
KORTTI NO. 910	100 kpl.	$10.00
	50 kpl.	6.00
KORTTI NO. 911	100 kpl	$22.50
	50 kpl.	12.25
KORTTI NO. 912	100 kpl.	$ 7.50
	50 kpl.	4.75
KORTTI NO. 913	100 kpl.	$10.00
	50 kpl.	6.00
KORTTI NO. 914	100 kpl.	$21.00
	50 kpl.	11.50
KORTTI NO. 915	100 kpl.	$13.00
(Hieno kortti)	50 kpl.	7.50
KORTTI NO. 924	100 kpl.	$15.00
	50 kpl.	8.50
KORTTI NO. 838	100 kpl.	$15.00
(Hieno, taiteellinen ja värikäs kortti)	50 kpl.	8.50
KORTTI NO. 926	100 kpl.	$18.00
("Winter Splendor", kaikkien tykätty kortti)	50 kpl.	10.00
KORTTI NO. 931	100 kpl.	$15.00
	50 kpl.	8.50

(Jokainen tulee ihailemaan tätä korttia, joka on kivipainojäljennys Tom Stonen taidemaalauksesta "Stream near Algonquin Park")

KORTTI NO. 934	100 kpl.	$15.00
(Kaunis talvimaisema	50 kpl.	8.50
KORTTI NO. 935	100 kpl.	$15.00
	50 kpl.	8.50

(Toinen kaunis jäljennetty talvimaisema Tom Stonen taidemaalauksesta).

KORTTI NO. 942	100 kpl.	$16.00
(Kortti kuvaa alhetta sokerikämpältä)	50 kpl.	9.00
KORTTI NO. 836	100 kpl.	$15.00
	50 kpl.	8.50

(Kaunis ja jylhä aihe valkoisine lumipeitteineen Canadan erämaasta koiravaljakoineen)

★ ★ ★

Tilatkaa heti, että joulukorttinne ehtii vielä Suomeen jouluksi. Kuoret seuraavat korttien mukana.

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 Sudbury, Ont.

Tehkää paikkatilauksenne nyt matkaa varten
SUOMEEN — TANSKAAN — NORJAAN — RUOTSIIN
Lentoteitse keväällä ja kesällä Montrealista tai New Yorkista. Paluumatkapaikka taataan.
Laivalla ensi syksynä tai jouluna ja samoin kesällä 1950 Ruotsin tai Englannin kautta. Paluumatkapaikan saanti taataan.
Halutessanne tuoda jonkun henkilön Canadaan, avustamme tuloluvan saannissa ja myymme täältäpäin maksettuja tulolippuja.
Avustamme myös passien ja viisum

Kuvitettuja ja koristettuja joulutervehdyksiä julkaistaan Vapaudessa

Suurempien paikkakuntien asiamiehille on lähetetty kuvien ja koristeiden mallit

Entiseen tapaan julkaistaan Vapaudessa tulevan vuodenvaihteen edellä joulu- ja uudenvuodentervehdyksiä jouluk. 17 ja 20 pnä ilmestyvissä joulunumeroissa. Varhaisempi joulunumero ilmestyy Saskatchewanin, Albertan ja British Columbian maakuntia varten. Vapauden joulunumero pitää jakaa tällä tapaa kahteen osaan, muussa tapauksessa siitä tulee liian iso pysyäkseen koossa.

Tavallisen luettelotyyliin julkaistun joulutervehdyksen hinta on 25 senttiä nimeltä ja halvin erikseen julkaistu kehyksissä oleva tervehdys maksaa viisi dollaria. Näitä tervehdyksiä voivat julkaista niin yksityiset henkilöt kuin henkilöryhmätkin, järjestöt tai liikelaitokset.

Kaikkien isompien suomalaisseutujen asiamiehille on lähetetty erikoiset mallikirjat, joista voidaan valita kuvitus tai koristeet julkaistavaan isompaan ilmoitukseen ja tervehdykseen. Niissä olevan englanninkielisen tekstin tilalle voidaan tietenkin painattaa suomenkielinen tervehdysten kustantajan toivomusten mukaisesti.

Sen sijaan, että lähettäisitte aikamoisen tukun joulutervehdyskortteja ehdottaa Vapauden taloudenhoitaja, että lehtemme lukijat julkaisevat joulunumerossa komean joulutervehdyksen, josta pääsevät osallisiksi kaikki, nekin, jotka tulevat tavalliseen tapaan unohdetuiksi.

Kehoitamme kaikkia asianharrastajia toimimaan mahdollisimman varhain koska kaikki tervehdykset pitää olla kirjapainossa viimeistään marraskuun 30 pnä, mikäli länsi-Canadan numerossa julkaistavat tervehdykset ovat kysymyksessä ja muut viimeistään joulukuun 5 pnä.

Suunnitelmat edellyttävät, että lehtemme joulunumerot tulevat entistä laajemmiksi ja paremmiksi niin joulutervehdysten määrään ja laatuun kuin kirjoituksiinkin nähden.

Kehoitamme kaikkia CSJ:n osastoja kiinnittämään erikoisen huomion Vapauden joulunumeroihin ja lähettämään joulutervehdyksensä mahdollisimman hyvissä ajoin lehden konttoriin. Lienee tarpeetonta muistuttaa siitä tosiasiasta, että mitä enemmän ja mitä isompia joulutervehdysilmoituksia saamme lehteemme, sitä enemmän tuemme lehtemme taloudellisen aseman lujittamista. — Levitysmies.

Syysjuhlat Torontossa pidetään tk. 23 päivänä

Toronto. — Toronton naisten kerhon järjestämät syysjuhlat ovat haaffila tk. 23 p. alkaen klo 4 ip. Ohjelma on hyvää ja arvokasta kuten yleensä on naisten järjestämissä tilaisuuksissa. Juhlapuhujana tulee olemaan Dorise Nielsen, joka on suomalaisille tuttu ennestään. Laulua on yksityisiltä sekä myös sekakuorolta ja osaston soitokunta huolehtii musiikista. Sitten on vielä emäntien ja isäntien tanssi piikojen ja renkien kanssa Lopuksi on 2-näytöksinen näytelmä, joka on hyvä yhteiskunnallinen kuvaus Suomesta. Siis toivomme haalin täyttyvän viimeistä sijaa myöten. — L. J.

PALANNUT SUOMESTA

Mrs. Martta Paasikivi Superiorista, Wis., saapui äskettäin Ruotsin Amerikan Linjan Gripsholmilla New Yorkiin Suomesta, jossa hän oli vierailemassa miehensä Hugo Paasikiven kanssa.

Vancouverin naisilla on myyjäiset tk. lopussa

Vancouver, B. C. — Naisten kerhon toiminta Vancouverissa on viikkaassa menossa, kokouksissa keskustellaan päivän tärkeistä kysymyksistä. Sairashuolto on tärkeä ja jatkuva tehtävä kerhomme keskuudessa ja toivomme, että ne naiset, jotka kussakin kokouksessa valitaan tähän tehtävään, ilomielin täyttäisivät velvollisuutensa. Suomessa ilmestyvän julkaisun "Uusi Nainen" tilaajia on kerhossa useampia ja tämän lehden levittämisen pidämme myös työohjelmaamme kuuluvana. Kaikkein lähinnä meillä on nyt syysmyyjäistemme järjestäminen. Onhan niistä jo ennenkin lehdessä mainittu mutta vielä muistutamme ajan, joka on tk. 28 ja 29 päivä ja lopettajaisjuhlat pidetään tk. 30 p:nä hyvällä ja valikoidulla ohjelmalla Clinton-haalilla. Jos joku sattuu teille kauppaamaan tai jos kuulette joillakin henkilöillä olevan myytävänä kerhon 25c arpalippuja, älkää vai missään nimessä olko ostamatta niitä. Niillä arvotaan erikoisen kaunis villalla sisustettu täkki, jonka varmasti jokainen haluaisi omistaa.

Kerhon naiset odottavat kaikkia Vancouverin suomalaisia pistäytymään myyjäispäivinä Clinton haalille, sinne voi tulla jo puolelta päivää ja aina olette tervetulleita katsomaan mitä kaunista ja hyvää olemme saaneet aikaan ja valitsemaan parhaat itsellenne. Varmaankin sunnuntaina tapaamme teidät joka ainoan ohjelmailtamissa. — Elli S.

Sokerijuurikkaista huononlainen sato

Picture Butte, Alta. — Jos taas antaisin tietoja tästä sokerikylästä — siksi kai sitä saa nyt nimittää kun joka paikassa ollaan sokerijuurikkaita ylös ottamassa. Mutta tänä vuonna on saatu huono sato. Tänne on ilmestynyt jonkinlaisia täitä eli tuhoilaisia, jotka syövät sokerijuurikkaita niin, etteivät ne voi kasvaa ja niiden sokeripitoisuuskin vähenee. Jotkut farmarit, jotka ovat aikaisemmin saaneet hyvän sadon, kertovat nyt satonsa vähentyneen puolella. Tänä vuonna joutuu maanviljelijä maksamaan työläistensä palkat omasta taskustaan; ja toisille ei ensimmäinen maksu riitäkään työläisten palkkoihin.

Ilmat ovat nyt olleet epävakaat. On satanut vähän luntakin ja melko kylmääkin on. Näyttää siltä, että talvi voi tulla tavallista aikaisemmin.

Sokeritehdas käy täydellä höyryllä yötä ja päivää mutta ennustetaan, että työaika tulee lyhemmäksi edelliseen syksyyn verraten, sillä tonnimäärä on paljon entistä pienempi.

Täällä kävi vieraitakin Foremosta, Alta. Vierailijamme oli mr. Sam Porkka, jonka pojalla on täällä radioliike. Samalla hän vieraili tuttaviensakin mr. ja mrs. A. Nummen luona. Kiitos käynnistä. On hauska nähdä vanhoja tuttavia Sam lähtee poikansa luota taas talven ajaksi tervehtimään vanhaa äitiään Oregoniin ja sieltä hän lupasi mennä lopuksi talvea Californiaan. Onnea matkalle.

No, eipä nyt muuta tällä kertaa paitsi tämä: Toivon että tämä meidän lehtemme saisi paljon uusia tilauksia tämän levitysryntäyksen aikana. Parhainta syksyä kaikille lukijoille toivottaa, "Kulkuri".

Neuvosto-Latviassa tärkeä elokuva

Neuvosto-Latvian elokuvastudiossa on valmistettu suuri elokuva "Rainis", jota paraikaa esitetään Neuvostoliiton elokuvateattereissa suurella menestyksellä. Elokuva on latvialaisen klassikon ja vapaustaistelijan Janis Rainisin elämäntarina, jossa vuosisadan vaihteen vallankumouksiike ja kirjailija Rainisin osuus siihen on kuvattu voimakkaalla tavalla.

Rainista esittää filmissä Liepajan teatterin näyttelijä Jan Grantil ja elokuvan on ohjannut Juli Raisman, joka on saanut paljon kiitosta voimakkaasti käsitellystä ajankuvauksesta ja Latvian ihanien maisemien hyväkseenkäytöstä.

Viime kesän elämyksiä

Kirj. Mary Tohmo

Kaiseksaas kun tämän kirjoituksen jo kyhäsin viime kesänä siellä Suomessa ollessa ja aina se vain jäi lähettämättä ja niin sen tein takaisin mukanani. Siksipä lukijoiden on siirryttävä nykyajasta menneeseen ja oltava niinkuin se olisi nykyaikana tapahtunut. Silloin voi sen lukea ja olla niinkuin se ei olisikaan myöhästynyt. Siis:

Terveisiä Suomesta!

Voi sitä elämyksien sarjaa mitä olen läpi käynyt täällä synnyinmaassani. Ei ole ollut oikein aikaa edes koota ajatuksiani vieläpä kirjoittaa. Nyt on kuitenkin tullut pieni loma, niin ruumiille kuin hermoillekin, siellä totatotisesti se molempia ylenmäärin rasittaa ainainen menossa oleminen.

Olemme nimittäin Doriksen kanssa Tampereen Kisatovereiden vieraina heidän kauniilla kesäkodillaan Ensiossa. Täällä alkoi 10 päiväset voimistelukurssit. Doris on yksi 33. osaanottajasta. Heitä on 16 tyttöä ja 17 poikaa, kaikki 10—15 ikäluokan välillä. Minä olen vain päältäkatsoja, vaikkakin joskus kummallisen vetovoiman vaikutuksesta täytyy yhtyä "jumppauksseen". On se ihanaa seurata pirteää ja elämänhaluista nuorisoa. Väkisinkin tulee hartaana toivotuksi, ettei vain uusi sota syttyisi runtelemaan tuota tervettä polvea kun kiertokäynnillä tulee nähneeksi niin paljon viime sodan jättämiä invalideja, koditomia ja orpoja.

Vaikka missä kuljenkaan, on aina sama toistuva kysymys: "Valmistautuuko Amerikka sotaan ja onko siellä merten takana varmana ajatuksena uuden sodan vaara?" Voi kunpa olisin voinut heille vastata kieltävästi, mutta sen lupasin, että parhaamme tulemme me suomalaiset tekemään rauhan lujittamiseksi ja että emme ole ainoat; rauhan liike siilläkin mantereella on jo hyvinkin vakaalla alulla ja se tulee saamaan yhä uusia joukkoja mukaansa.

Mikä suurenmoinen toverihenki valitseekaan täällä männikön keskellä sijaitsevassa kesäkodissa. Täällä olen tavannut entisiä tovereitani ja tehnyt uusia tuttavuuksia. Vanhempi jäsenistö yhä edelleenkin jaksaa ponnistella seuran eteen ja nuorison mukaan vetämiseen. Ainaisesta rahapulasta huolimatta yhdessä pidetään kaunista kesäkotia yllä ja ilman palkkaa, oman ansiotyönsäkin jättäen ovat ohjaajat järjestäneet kesäleirejä ja nyt nämä voimistelukurssit. Yleisorjaajana toimii tarmokas ja miel lyttävä nuori mies, Eino Heinola. Tyttöjen ohjaajana on herttainen ja eteva naisvoimistelija, Naimi Wirta ja pojat onnistuivat saamaan piirin tetelinevoimistelumestarin Erkki Brandtin ohjaajakseen. Jo on pojalla taitoa ja notkeutta! Kunpa edes yksi näistä olisi meidän montrealilaistenkin käytettävänä niin eiköhän saataisi sielläkin voimistelupuoli järjestymään.

Poikkesin taasen kertomuksestani, mutta väkisinkin tulee verrattua meidän Montrealin järjestötyötä kaiken näiden tarmokkaitten, toverillisten ja innostuneitten Suomen työläisten rientoihin. Kuinka paljon olemmekaan vailla seurahengen kasvatustyöstä!

Lapset ryntävät juuri kovalla touhulla alas mäkeä "tenniskentältä", jossa heidän voimisteluharjoituksensa pidetään. Alkoi sataa kuin saavista kaataen. Sitä se on tehnyt pitkin kesää, tuskin paria viikkoa on ollut kaunista ja auringon paistetta. Kolea ja kylmä on ollut Suomen kesä.

Täällä on seura keksinyt mainion ajatuksen, nim. vanhemmankin jäsenistön pitämisen kesäkodin ympärillä. Heille on seura myöntänyt pienten mökkien rakennusluvat männikköön ja sinne on niitä kohonnut kuin sieniä sateella, aivan kuin nukkekylä. Ne ovat juuri niin isoja, että sänky, pöytä ja kaksi tuolia mahtuu sisään ja pieni "veranta" eteen. Viikolla on hiljaisempaa mutta viikonloput on emäntä apulaisineen kireällä.

TUL:n voimistelukursseilta Pajulahdesta valmistui juuri uusia ohjaajia. Mutta usein käy näiden TUL:n kasvattien niin, että joutuvat muualta hakemaan ansiota, koska seurat ovat hyvin huonovaraisia, eivätkä pysty maksamaan suuriakaan palkkioita vaikka ne niin kipeästi ohjaajansa tarvitsevatkin. Niin on käynyt seuran lupaavan ja taidokkaan ohjaajan, Aino Wansenin. Olin tilaisuudessa tutustumaan häneenkin viikonlopun tansseissa täällä huvilalla. Hän on kiertämässä maata pienessä tanssijoukossa, kun TUL:n seurat vähävaraisena eivät pysty häntä kiinnittämään palkkalistalle, niin etevä ja hyödyllinen ohjelmien laatija ja ohjaaja kuin hän onkin. Ainolla on kova halu päästä Amerikkaan.

Nämä voimistelukurssit on pantu pystyyn seuran 30-vuotisjuhlaa silmällä pitäen, joka on kevättalvella. Minusta näyttävät kurssilaiset hyvinkin lupaaville.

Kaikki muutkin TUL:n urheilu- ja voimisteluseurat omaavat samanlaisia kesäkoteja, joissa kesätoiminta on ollut äärettömän vilkasta. Sotavuodet ja niiden jälkeinen aika vei urheilua kovin takapajulle Suomessa. Paras nuoriso joutui kokemaan sodassa ääretöntä kurjuutta ja näkää. Moni poika jäi sinne kokonaan palaamatta. Toiset tulivat invaliideina ja niin henkisesti kuin ruumiillisestikin rasittuneina takaisin. Eivät olleet sodan jälkivuodetkaan kehuttavia. Vailla kunnon vaatetusta, ruokaa ja asuntoa on ollut mahdotoni päästä pinnalle. Nyt viimeisen vuoden aikana on kehitys joka puolella päässyt vauhtiin ja sen mukana ihmisten innostus seuraelämäänkin.

Nyt alkaa olla ruokatavaroita kaupat täynnä, samoin vaate- ja jalkinetilanne on parantunut mutta nyt ei ihmisellä ole rahaa niitä ostaa, koska hinnat ovat hirveän kalliit. Ainoastaan sokeri ja kahvi ovat vielä kortilla. Saahan sitä ostaa verckahvia ilman korttia ja vapaata sokeria mutta niiden hinnat ovat harvan saavutettavissa. Työttömyysuhka on Suomessakin suuri ja se lisää yleistä jännitystä työrintamilla ja lakoista kuiskaillaan hyvin aran näköisinä.

Hyvin paljon tapaa vielä pimeätä joukkoa työläistenkin keskuudessa, ja ei ihme, sillä entinen sodanaikainen propaganda ei ole vielä häipynyt, kun toista ja tahmeampana lisätään määrättyjen lehtien välityksellä, jotka eivät häpeä käyttää keinoja tehdäkseen vaikutustaan. Ihmettelin kun niin monessa työläisperheessa käydessäni en tapaa muuta lehteä kuin Aamulehden, joka on mustista mustin. Tähän minulle on vastattu, että kun sen saa ilmaiseksi tehtaan puolesta, niin ei ole sitten tullut muuta tilattua. On nekin tehtaan herrat kaukaa viisaita.

Mutta oli todella suurenmoisen ylevää todeta SKDL:n järjestämillä työväenpuolueen 50-vuotisjuhlilla Helsingissä että on sitä kehittynyttäkin joukkoa. Miten suurenmoiseksi osaanoton puolesta järjestyivätkään nuo juhlat. Ohimarssi kesti melkein 2 tuntia ja porvarien mielipahaksi heiltä suosi vielä niin ihmeen kaunis ilma. Sitä komeata lippuriviä oli nautinto katsella. Edessä kannettiin tunnus: "Käy eespäin väki voimakas". Siinä marssi entisiä punakaartilaisia kantaen tunnustusta edessä "Valkoinen terrori". Jälessä olevissa tunnustuksissa oli mm. "Vankilassa kuolleita 11,783. — 67,788 luokkatuomiota, 18,500 teloitettua — 5,000 taistelussa kaatunutta — 85,000 keskitysleireillä."

"1918 luokkasodan tulesta syntyi SKP."

Siinä marssivat toveriseuran pojat ja tytöt reippaasti laulaen, heidän oma soittajaryhmänsä marssi edessä. Siinä marssi eräs ryhmä tunnustuksineen "1600 yhdistystä lakkautettiin sodan aikana. Punaiset liput elvät saaneet liehua." Sotien hinta 50,000 invalidia, 27,000 orpoa, 78,829 kaatunutta 420,000 siirtolaista. Siinä kannettiin kaunista kukista tehtyä kirjoitusta "Rauha". Sille yleisö joka paikassa hurrasi innokkaasti. Tuossa kannettiin tunnusta johon oli rakennettu talo ja siinä kirjoitus "Vuokrat nousevat". Perässä kannettiin leipävarrasta, johon oli maalattu iso leipä ja siinä luki "Leipävarras nousee". Siinä meni naisten joukko kaunissa Aino-puvuissaan, myöskin naisia, joilla oli kaikilla punaiset huivit, jotka he ottivat Rautatien torilla kunniaportin luona pois päästään ja heiluttivat niitä ilmassa ja lausuivat yhteen ääneen SNDL Hei! hei! hei!

Siinä meni hevonen, jolle oli laitettu siivet (kuvasi Runoratsua). Sen perässä marssi nais- ja miesyliopilaita, kantaen tunnusta "Kulttuuri kansan omaisuudeksi" ja "Kulttuurimme edistykselliset perinteet marssivat kanssamme."

Siinä meni joho, sivummalset kantaen köynnöstä olkapäältä olkapäälle. Kaikilla oli värillisiä paperikukkia, lippuja ja punaliinoja. Tämä joukko muodostui hyvin värikkääksi. Mahdotonhan on kuvailla aivan kaikkea sitä näkemystä, se ottaisi koko lehden. Sen vain voitte uskoa, että mahtava ja näkemisen arvoinen oli tämä juhlakulkue ja itse juhlat ilotulituksineen. Aina pysyy mielessäni se mahtava lippujono, joka seisoi marssin loputtua Kaisaniemen kentällä. Se jo kuvasi sitä voimaa, joka piilee niiden joukkojen takana jotka nämä liput omistavat.

F. Mäkelä lähetti jälleen kirjoja suom. arkistoon

Jalmari Miettinen Torontosta on lähettänyt arkistoomme kaksi kappaletta "Canadan Kp:n Tiedonantaja"-nimistä julkaisua, yhden v. 1940 ja toisen vuodelta 1942, osoittaen siten, että tämä mimeograafilla painettu julkaisu on ilmestynyt ainakin neljän vuoden ajan. Hän lahjoitti myöskin kappaleen "Canadan Viesti"-nimistä lehteä v. 1933 ja Suomalais-canadalaisen Kansanvallan Liiton julistuksen vuodelta 1940 sekä "IWW:n Canadan hallinnon julkaiseman" lentolehtisen "IWW — Mitä se on ja mitä se ei ole".

Arkistomme vanha ja harras ystävä Frans Mäkelä South Porcupinesta lähetti arkistoomme käärön erittäin hyvin säilyneitä Canadassa julkaistuja suomenkielisiä kirjoja, joiden kirjoittajat olivat hänelle tuttuja miehiä.

Pekka Mertanen Torontosta lahjoitti arkistolle sen pyynnöstä ostamansa Arvi I. Heinosen kirjoittaman teoksen "Finnish Friends in Canada", joka oli viimeinen kappale kustantajan varastossa. Mr. Mertanen on avustanut arkistoamme tietoja hankkimalla ja on luvannut edelleenkin

avustaa arkistoamme siinä suhteessa.

Mr. ja mrs. Alf Saari lähettivät Fort Williamista hyvin säilyneet kappaleet "Vapauden Soihtu 1919" ja Aku Päiviön runokirjan "Hornin orjat".

Suomen yleisradion lyhytaalto-ohjelma tulevalla viikolla

Sunnuntaina lokak. 16 pnä alkavan viikon aikana lähettää Suomen Yleisradion Porin korkeatehoinen lyhytaaltoasema ohjelmaa entiseen tapaan. Viikon ohjelmassa havaitaan m. m. seuraavat erikoisuudet:

Sunnuntaina klo 7.05 ap. saarnaa arkkipiispa Lehtonen Maskun kirkossa, klo 4.30 ip. on Teemu Grönbergin laulua, klo 4.05 ip. esitellään viikon kirja (Wladyslaw Reymontin romaani "Talonpojat"), klo 10 ip. avaa tasavallan presidentti kodin viikon ja klo 10.50 ip. esitetään Lapin kuvia maalarin näkökulmasta.

Maanantaina klo 4.05 ip. on työmiehen tunti, klo 4.50 ip. esitelmöidään koululaisten ja opiskelijain terveydestä ja kunnosta ja klo 10 ip. esitetään Chopin-kuulokuva.

Tiistaina klo 12.10 ip. esitelmöidään psykiatrista avioliiton apuna, klo 4.25 ip. jatkaa prof. Tarkiainen muistelmiaan vuosisadan alun kulttuuri-ilmiöistä, klo 10 ip. esitetään konserttipakina ja klo 10.05 ip. alkaa radioorkesterin tiistaikonsertti.

Keskiviikkona klo 12.10 ip. pakinoidaan karjalaiskukoista, klo 4.05 ip. alkaa maamiehen tunti, klo 10.30 ip. esitelmöidään aiheesta "Miten kirjallisuutta on luettava ja klo 11.01 ip. esitetään katsaus ulkomailta.

Torstaina klo 12.10 alkaa työmiehen tunti, klo 10.25 ip. esitelmöidään metsäpolitiikan tähänastisista suuntaviivoista, klo 10.45 ip. on kansalliskuoron laulua ja klo 11 ip. esitetään selostus 5-ottelun maailmanmestaruuskilpailuista.

Perjantaina klo 4.05 ip. on metsäradion aika, klo 4.45 ip. esitetään Sumisen perhe ja klo 10 ip. keskustellaan aiheesta "Avoimin silmin avioliittoon.

Lauantaina klo 12.10 ip. esitelmöidään aiheesta "Puutarhamme odottaa talvea", klo 4.05 ip. on työmiehen tunti, klo 10 ip. esitellään seuraavan viikon ohjelma, klo 10.10 ip. on radiolääkärin 10 minuuttia ja klo 10.20 ip. pakinoidaan virkaherroista.

Amatööriliitto ammattilaisten asianajajana

Canadian Amateur Hockey Associationin manageri George Dudley ilmoitti äskettäin, että 18-vuotias Fort Williamissa syntynyt jääkiekkopeluri Danny Lewicki on pidätetty määräämättömäksi ajaksi CAHA:n jäsenyydestä koska hän on kieltäytynyt allekirjoittamasta ammattilaissopimusta Toronto Maple Leafs-klubin kanssa. Nuori mies oli aikanaan allekirjoittanut National Hockey Leaguen "C"-sopimuksen, jonka avulla nuoret ja lupaavat "amatöörit" sidotaan NHL:n ammattilaisklubeihin. Maple Leafs oli tarjonnut Dannylle $4,000 pelikaudesta kahden vuoden aikana sekä sen lisäksi $2,000 lisäpalkkion, mutta nuori "amatööri" oli määrännyt hinnakseen $10,000 pelikaudelta ja $2,500 bonuksen. Maple Leafs-klubi oli ilmoittanut asiasta CAHA:lle, joka ryhtyi heti toimimaan ammattilaisten poliisina "amatöörejä" vastaan, pidättäen Dannyn jäsenyydestä ja ilmoittaen, että häntä ei oteta takaisin "amatöörien" riveihin, ennenkuin hän on selvittänyt välinsä Maple Leafs-klubin kanssa.

CAHA:n ja NHL:n kesken on solmittu sopimus nuorten "amatöörien" sitomisesta ammattilaisten klubeihin n.s. C-sopimuksella, jossa määritellään nuoren "amatöörin" hinta hänen siirtyessään NHL:n ammattilaisten riveihin. Tämä osoittaa, että mikäli on kysymys jääkiekkopelistä, ei CAHA ole todellisuudessa minkäänlainen amatöörijärjestö vaan ammattilaisten värväys- ja poliisijärjestö, joka on valmis pakottamaan nuoret ja lupaavat pelurinsa ammattilaisiksi, ellevät he suostu heille tarjottuihin ehtoihin.

Danny Lewicki pelasi viime talvena Stratford Kroehlers-junior-joukkueessa ja haluaa pelata siinä tulevan talven aikanakin, pysyen siten edelleenkin "amatöörien" kirjoissa.

NHL uhkaa siirtää tämän "amatöörijutun" oikeuden ratkaistavaksi.

Miihtäjä myöntää saaneensa palkan

Göötepori. — "Hosjön komeetan" nimellä tunnettu ruotsalainen suurhiihtäjä Alfred Dahlqvist paljastaa kohdakkoin ilmestyvässä kirjassaan, millaisia palkkioita hän ja muut suurhiihtäjät hänen aikoinaan saivat osallistumisistaan kilpailuihin. Hän sanoo itse saaneensa noin 400 kruunua kilpailulta. Hän kertoo hävenneensä, kun hänet aikanaan nimitettiin vuoden parhaimmaksi urheilijaksi, sillä sellainen oli hänen mielestään Gunder Hägg, mutta Häggin oli juuri silloin todettu ottaneen liian kovan kilpailun korvauksen 200 kruunua. Minä olen saanut 400 kruunua, mutta kun sitä ei yleisesti tiedetty, niin minä sain sen vuoden kultamitalin.

Sointu äänilevyjä PUOLELLA HINTAA

Seuraavat Sointu äänilevyt myydään puolella hintaa:

S—904 Kulkuri kuutamossa — jenkka
Jos olisin sulttaani — foxi
Laul. Georg Malmsten

S—905 Penniton uneksija — jenkka
On morsiameni suukkoja vailla — valssi
Laul. Georg Malmsten

S—1000 Luonnon poika — hidas-fox
Laul. Olavi Virta
Sinistä ja hopeaa — valssi
Laul. G. Malmsten

S—1009 Bongo Bongo — foxtrot Laul. Olavi Virta
Jää hyvästi armas — valssi
Laul. Usko Kantola

Näissä yllämainituissa levyissä on rosoinen pinta ja sen takia ne myydään puolella hintaa.

Tilauksen tulee käsittää vähintään kolme levyä.

Alennusmyyntihinta 65c kpl.
(ynnä lähetyskulut)

Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69 Sudbury Ontario

101-200 eekkerin farmi on yleisin suomalaisilla

Ottawa. — Canadan tilastollisen toimiston vuoden 1941 väenlaskun yhteydessä keräämien tietojen perusteella todetaan, että mainitun vuoden 1 pnä oli Canadassa kaikkiaan 3,229 suomalaisperuista farmaria ja että heidän keskuudessaan oli 101—200 eekkerin kokoinen farmi yleisin. Mainitun kokoisen farmin omisti kaikkiaan 1,386 farmaria eli lähes 43 prosenttia tämän maan suomalaisista farmareista.

Canadan suomalaisten omistamien farmimaiden suuruus vaihteli eri ryhmissä seuraavasti:

51	omisti	1— 4	eekkeriä
131	"	5— 10	"
316	"	11— 50	"
467	"	51—100	"
1,386	"	101—200	"
145	"	201—299	"
417	"	300—479	"
134	"	480—639	"
182	"	yli 640	"

Suurimpien, yli 640 eekkerin laajuisten farmimaiden omistajien ryhmään kuului ainoastaan yksi kustakin kahdestakymmenestä suomalaisperuista farmarista. Nämä suurimmat farmimaat sijaitsevat pääasiassa Albertan ja Saskatchewanin maakunnissa, edellisessä 83 ja jälkimmäisessä 90. Ontariossa niitä oli neljä, British Columbiassa kolme ja Manitobassa kaksi.

Uutinen kerrottiin kahdella tavalla

Montreal. — Tämän kaupungin asukkaat saivat äskettäin uutisen, joka kerrottiin, "vapaan sanomalehdistön" kunniaksi, kahdella eri tavalla, riippuen siitä minkäkielisiä lehtiä lukija seurasi. Englanninkielisessä lehdistössä kerrottiin, että Autremontin hienoston seurakunnan pappi, isä Arthur Taillefer oli tunnustanut itsensä syylliseksi yliteen eri syytteeseen, jotka koskivat huumausaineitten pitämistä ja kauppaamista. Ranskankielisen lehdistön uutisista ei millään tavoin ilmennyt, että kysymyksessä oli pappimies.

— Jääkarhut ovat ajelehtineet Grönlandista Islantiin jääpalojen päällä.

— Ilmapostipalvelus aloitettiin v. 1918.

VAPAUDEN
Laivalipputoimisto
★
EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conference valtuuttama asiamies
★
Edustamme melkein kaikkia johtavimpia valtamerilinjoja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Euroopan maihin, voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lippu- y.m. matkaa koskevissa asioissa.
★
Paikkoja saatavana Suomeen matkustaville syys-, loka- ja marraskuun kulkuvuoroihin.
VIETTÄKÄÄ JOULUNNE SUOMESSA
Kaksi suurta joulumatkaa
SUOMEEN
Järjestetään kuuluisilla moottorilaivoilla
GRIPSHOLM — Jouluk. 3 p.
STOCKHOLM — Jouluk. 9 p.
Ainoastaan 10 vuorokautta
NEW YORKISTA SUOMEEN
Ruotsin kautta
★
Muistakaa sukulaisianne ja ystäviänne
SUOMESSA
SAL:N LAHJAPAKETEILLA
6 paunaa jauhettua raatukahvia ilmatiivissä peltirasioissa pakattuna vahvaan kartonkiin, jonka ympärillä on terässvanne.
Type "C". Bruttopaino, 10 paunaa
Hinta: $6.25 sisältäen tullin
Vapaus Travel Agency
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Juuri saapunut Suomesta

MUSIIKKIVIHKOJA

sisältäen sanat ja musiikin

POLKKA SAARNIO, vihko No. 8 — sisältää 8 kpl. **65¢**
ÄÄNILEVYISKELMIÄ, vihko No. 1 — sisältää 17 kpl. Henry Theelin ja Toivo Kärjen ohjelmistoa ..... **75¢**
ISKELMÄ AITTA, vihko No. 2 — sisältää 24 kpl. parhaimpia tanssiuutuuksia ..... **75¢**
POLKKA SAARNIO, vihko No. 7 — sisältää 4 kpl. pianosovituksia ..... **75¢**
J. ALFR. TANNERIN "SUOSITTUJA LAULUJA", vihko No. 1 — sisältää 20 kpl. pianolle tai harmonikalle **1.35**
J. ALFR. TANNERIN "KUOLEMATTOMAT KUPLETIT" — sisältää 103 kappaletta. ..... sid. **3.50**
POLKKA SAARNIO, vihko No. 9 — sisältää 8 kpl. säveleitä näytelmästä "Kaunis Veera" y.m. ..... **65¢**
TÄHTI-KOKOELMA, vihko No. 1 — sisältää 17 valikoitua menestysiskelmää **1.65**
KOKOELMA VALIOISKELMIÄ — sisältää 14 kpl. **1.50**
ISKELMÄ KALENTERI — sisältää 19 kappaletta **75¢**

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 Sudbury, Ont.

KIITOS

Sydämellinen kiitos ystävilleni, jotka saavutte kanssani viettämään 50-vuotissyntymäpäivääni. Kiitos arvokkaista lahjoista ja kaikesta huomaavaisuudesta. Kiitos myös niille lahjoittajille jotka eivät voineet saapua.

Teitä aina muistaen,

MRS. BERTHA KUMMU

South Porcupine Ontario

KIITOS

Kiitämme sydämellisesti Teitä, sukulaisia ja ystäviä, jotka niin runsaslukuisina otitte osaa häätilaisuutcemme tehden sen onnistuneeksi. Parhaikin kiitos tuntuu mitättömältä, niistä niin monista arvokkaista lahjoista, joita saimme alkaessamme yhteiselämän. Vielä kiitos Teille, jotka aikaanne ja vaivaanne säästämättä teitte tuon meille niin paljon merkitsevän tilaisuuden mahdolliseksi. Toivomme hauskaa syksyä kaikille.

AIRI JA EDDIE HEINO
56 Balsam St. N. Timmins, Ontario

KIITOS

Tahdon lausua sydämelliset kiitokset ystäville ja tuttaville siitä yllätyksestä, jonka olitte järjestäneet minun täyttäessäni 50 vuotta.

Kiitos niistä kauniista lahjoista ja herkullisesta kahvipöydästä. Kiitos homman alkuunpanijoille ja avustajille sekä kaikille niille jotka ottivat osaa, mutta eivät voineet saapua.

Ystävyydellä,

JUSSI YLIHARSILA

South Porcupine Ontario

Surulla ilmoitamme, että rakas puolisoni ja äitimme

Maria Josefiina Sands (Santanen)

kuoli General sairaalassa St. Catharinessa syyskuun 18 p:nä 1949. Hän oli syntynyt Alhaisilla Suomessa 26 päivä lokakuuta 1870. Haudattiin Victoria Lawn hautausmaahan 21 päivä syyskuuta 1949.

Lähinnä häntä suremaan jäi hänen miehensä Franz, poikansa Eelis Allan ja Aaro perheineen sekä suuri sukulais- ja tuttavapiiri Suomessa ja täällä Canadassa.

Elo uuras on ehtinyt loppuhun,
käsi ahkera uupunut.
Sä clit eestämme uhraten.
Me muistamme Sinua kaivaten.

Franz ja lapset.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka lähetitte kukkalaitteita ja niin suurenmoisella tavalla otitte osaa suruumme. Kiitos mr. Harjulle puheesta. Kiitämme kaikkia jotka tulitte saattamaan vainajaamme viimeiseen lepopaikkaansa.

OMAISET.

Miehiä halutaan oppimaan Diesel-konealan

TÄSSÄ ON ERINOMAINEN TILAISUUS ALOITTAA TUOTTAVA URA

Ei tarvitse olla entistä teknillistä koulutusta eikä kokemusta. Menetelmällämme voitte saada ansiota samalla kuin opitte. Kurssimme ei ehkäise ketään, jolla on mekaaniset taipumukset ja haluaa pyrkiä eteenpäin. Tutkintomme suorittaneet sanovat, että teoriamme on helppo oppia meidän erikoisesti järjestetyillä kuvitetuilla läksyillä. Vakuutteeksi, että olette tilaisuudessa **TULEMAAN EXPERTIKSI, KUN TULETTE MEIDÄN UUTEEN KOULUUMME TORONTOSSA,** missä Te **OPITTE TEKEMÄLLÄ.** Meidän vapaa työpaikkapalvelus on **VALMIS AUTTAMAAN** Teitä saamaan ansiokkaan työn, jossa on tulevaisuuden mahdollisuuksia. Toimikaa jo tänään.

Annamme myös opetusta sähköjäähdytys-, ilmavaihto-, kaasu- ja sähköhitsausaloilla

Olkaa hyvä ja lähettäkää täydelliset tiedot ja VAPAA LAKSY

NIMI.....

OSOITE.....

IKÄ.....AMMATTI.....

CHICAGO VOCATIONAL TRAINING CORPORATION LIMITED
c/o Box 69, Sudbury

Romanian patriarkka tuomitsee paavin pannajulistuksen

Rumanian ortodoksisen kirkon patriarkka Justinianus on äskettäin pitänyt eräillä lähetyssaarnaajien kursseilla puheen, jossa hän mm. on määritellyt Rumanian ortodoksisen kirkon asenteen siihen paavilliseen dekreettiin, joka annettiin heinäkuun 13 p:nä tänä vuonna ja jolla paavi Pius XII hyväksyy pyhän istuimen kongregaation kesäkuun 28 p:nä tekemän päätöksen kaikkien niiden henkilöiden erottamisesta "ipso facto" katolisen kirkon yhteydestä, jotka kuuluvat kommunistisiin tai työväenpuolueisiin, jotka sympatisoivat näiden puolueiden kanssa sekä painavat, lukevat ja jakavat kommunistista oppia julistavia kirjoja.

Patriarkka Justinianus osoitti puheessaan, että kaikista paavien vuosisatojen kuluessa tekemistä epäjohdonmukaisista virheistä ja joukkokirouksista tämä paavi Pius XII antama dekreetti on suurin.

Paavi Pius XII:n toimenpiteellä ei ole mitään tekemistä katolisen kirkon puolustamisen kanssa. Se ei myöskään millään tavalla helpota katolisen papiston tehtävien täyttämistä.

Kaikissa kansandemokraattisissa maissa — kuten myös Rumanian kansantasavallassa — uskonnonvapaus on turvattu lailla. Puolan tasavallassa esimerkiksi hallitus on antanut asetuksen, joka edellyttää vankilarangaistusta kaikille niille, jotka loukkaavat uskonnollista vapautta missä tahansa muodossa. Unkarilaisen kardinaali Mindszentyn — vakoilijan ja maatansa vastaan vehkeilleen salaliittolaisen — sekä muiden piispojen ja pappien tapauksia ei missään nimessä voida pitää katolista kirkkoa vastaan tähdättyinä toimenpiteinä, vaan hallituksen toimenpiteinä kansalaisia vastaan, jotka ovat rikkoneet valtion lakeja ja salaliittoilleet sen turvallisuutta vastaan.

Jos olisi kysymyksessä katolisen kirkon etujen ja kansalaisten uskonnollisen vapauden puolustaminen, niin kuinka on käsitettävissä, että pyhän istuimen kongregaatti ei ole tienäynyt mitään siitä vainosta, jota hitleriläiset ovat harjoittaneet katolista kirkkoa vastaan Saksassa ja Itävallassa, jossa katoliset luostarit lakkautettiin ja jossa virallisesti harjoitettiin Wotanin kulttia katolilaisuuden vahingoksi.

Katolisen papiston harkitsemattoman toimenpiteen todellisena motiivina on asemansa puolustaminen keisarillis-paavillisen mailman mahtina. Vatikaani on vanhimman imperialistisen perinteen keskus.

Paavi tunnustaa tällä asiakirjalla, että kommunistien keskuudessa on uskovaisia ja etteivät kommunistiset puolueet sulje heitä yhteydestään. Paavi sitävastoin erottaa heidät kirkon yhteydestä, vaikka he ovat kristittyjä. Mikä erehdys! Kuinka kaukana onkaan "Vatikaanin herra" Jeesuksesta, joka uhrasi itsensä kaikkien ahdistettujen puolesta ja lausui heille: "Tulkaa lukoseni kaikki, jotka ahdistuksessa olette, ja minä annan teille rauhan."

Oikeauskoiselle kirkolle on itsensä sen perustajan, joka on uhrannut itsensä kaikkien ihmisten puolesta, perinnöksi jättämä uskonnollinen traditio pyhä. Juuri sen vuoksi on oikeauskoinen kirkko jäänyt kansan puolelle, kaikkia niitä vastaan, jotka yrittävät orjuuttaa kansaa. Rumanian ortodoksinen kirkko ei halua, että fasistit uudelleen tunkeutuvat Rumanian kansantasavaltaan, valtaavat

Kiinan vallankumouksellisia neuvottelemassa. Vasemmalla Kiinan Kansanarmeijan ylipäällikkö kenraali Chu Teh ja oikealla Kiinan Kansantasavallan presidentti Mao Tse-tung.

Kansandemokratian diktatuuri

Heinäkuun 1 päivänä täytti Kiinan Kommunistinen puolue 28 vuotta. Sen johdosta on mainitun puolueen puheenjohtaja Mao Che-tung laatinut kirjoituksen, jossa hän erikoisesti Kiinan Kommunistisen puolueen kysymyksen ohella käsittelee myöskin demokratian ja diktatuurin kysymystä. Seuraavassa julkaisemme lyhennettynä tämän kirjoituksen.

Kiinan kommunistinen puolue ei ole enää lapsi tai alle 20-vuotias nuorukainen. Se on saavuttanut kypsyyden. Kun ihminen tulee vanhaksi, hän kuolee. Samoin tapahtuu puolueelle. Kun luokat, luokkataistelun välineet häviävät, menettävät poliittiset puolueet ja valtiokoneisto sen seurauksena tehtävänsä, lakkaavat olemasta välttämättömiä ja vähitellen häviävät päätettyään historiallisen tehtäänsä, ja saavutetaan korkeampi aste ihmisyhteisön kehityksessä.

Meidän puolueemme eroaa perusteellisesti porvariston poliittisista puolueista. Ne pelkäävät puhua luokkien, valtiovallan ja puolueen häviämisestä. Mutta me sanomme avoimesti, että me käymme hellittämätöntä taistelua juuri sellaisten olosuhteiden luomiseksi, jotka jouduttavat kaikkien näiden tekijöiden häviämistä.

Kommunistinen puolue ja kansandiktatuurin valtiovalta luovat juuri sellaiset olosuhteet.

* * *

Ken ei tunnusta tätä totuutta, hän ei ole kommunisti. Nuoremmat toverit, jotka ovat vasta puolueeseen liittyneet eivätkä ole lukeneet marxilais-leniniläisen teorian perusteita, eivät mahdollisesti ymmärrä tätä totuutta. Heidän on ymmärrettävä tämä totuus saadakseen oikean maailmankatsomuksen. Heidän on ymmärrettävä, että koko ihmiskunta tulee kulkemaan luokkien, valtiovallan ja puolueiden häviämisen tietä; kysymys on vain ajasta ja olosuhteista. Kommunistit ovat kaikkialla maailmassa ihmisinä kehittyneempiä kuin porvaristo. He ymmärtävät ilmiöiden syntymisen ja kehittymisen lait. He ymmärtävät dialektiikan ja katsovat kaikkea eteenpäin. Porvaristo tämä totuus ei miellytä, sillä se ei halua, että kansa kukistaisi sen. Sen on raskasta ja kiduttavaa ajatella, että se voidaan kukistaa kuten me olemme juuri kukistaneet. Kuomintangin taantumukselliset ja kuten me ja eri maiden kansat äskettäin kukistimme Japanin imperialismin.

Työväenluokalle, työtä tekevälle kansalle ja kommunisteille ei ole kysymystä heidän kukistamisestaan. Heidän edessä on kysymys raskaasta työstä ja olosuhteiden luomisesta luokkien, valtiovallan ja poliittisten puolueiden luonnollisen häviämiselle sitä varten, että ihmiskunta astuisi maailmankommunismiin johtavalle tielle.

Mao Tse-tung kiittää LPP:n puoluetta

Toronto. — LPP:n kansallinen johtokunta on saanut Pekingista, Kiinasta, seuraavan lokak. 12 pnä lähetetyn sähkeen:

"Rakas toveri Tim Buck. Kiinan neuvottelukokouksen ensimmäisen istunnon päätöksen mukaan minä kiitän Teitä syvästi Kiinan Kansan Tasavallan muodostamisen johdosta lähettämästänne onnittelusta. Olkaa hyvä ja ottakaa vastaan Labor-Progressive puolueen kaikille jäsenille lähettämämme kiitollisuudenosoituksen.

Kansan poliittisen neuvottelukokouksen puhemiehistön puolesta, Mao Tse-tung."

Olemme kosketelleet tässä ihmiskunnan kehitysnäköaloja tarkoituksella tehdä ymmärrettäväksi seuraavat kysymykset. Puolueemme täytti 28 vuotta. Yleisesti tunnetaan, että nämä vuodet eivät ole kuluneet rauhallisessa, vaan vaikeissa olosuhteissa. Olemme joutuneet taistelemaan vihollisia vastaan maan sisällä ja sen ulkopuolella, puolueessa ja sen ulkopuolella. Olemme kiitollisia Marxille, Engelsille, Leninille ja Stalinille, jotka ovat antaneet meille aseet. Nämä aseet eivät ole konekiväärejä, vaan marxilais-leniniläinen teoria. Teoksessaan "Vasemmistolaisuus kommunismin lastentautina", joka on kirjoitettu v. 1920, Lenin kertoo, kuinka venäläiset loivat vallankumouksellista teoriaa. Useampia kymmeniä vuosia kestäneiden vaikeuksien ja koettelemusten jälkeen he päätyivät lopulta marxilaisuuteen. On paljon yhteistä samankaltaista Kiinan ja vallankumouksta edeltäneen Venäjän asemassa. Samankaltaista oli feodaalinen sorto. Yhteistä niille oli taloudellinen ja kulttuurinen takapajuisuus. Molemmat maat olivat takapajuisia Kiina vielä'kin suuremmassa määrin. Edistykselliset ihmiset kävivät raskasta taistelua etsiessään vallankumouksellista totuutta saavuttaakseen kansallisen uudistumisen, se oli yhteistä kummallekin maalle.

Sen jälkeen kun Kiina hävisi oopiumisodan vuonna 1840 edistykselliset kiinalaiset ovat kokeneet lukemattomia vaikeuksia etsiessään totuutta länsimaista. Hunsyitshuan. Kanjuvei. Janfu ja Sunjatsen edustivat tätä ihmisryhmää, joka pyrkii löytämään totuuden Lännestä ennen Kiinan kommunistisen puolueen syntymää. Siihen aikaan edistykseen pyrkivät kiinalaiset lukivat kaikki kirjat, jotka sisäsivät uusia länsimaisia oppeja. Japaniin, Englantiin, Ranskaan, Amerikkaan ja Saksaan opiskelemaan lähteneiden ihmisten lukumäärä oli valtava. Kaikki ponnistukset oli suunnattu lännelta oppimiseen. Vanha tutkintojärjestelmä valtiovirkoja varten hävitettiin, ja koulujen lukumäärä lisääntyi. Nuoruudessani minäkin opiskelin sitä varten. Se oli länsimaisen porvarillisen demokratian kulttuuria eli niin sanottu uusi koulu, joka sisälsi sen ajan sosiologian ja luonnontieteiden teorioita ja oli vastatoimena Kiinan feodalistiselle kulttuurille eli ns. vanhalle koululle.

Pitkän ajanjakson kuluessa uusia tietoja hankkineet ihmiset olivat täysin vakuutettuja siitä, että uusi koulu pelastaa Kiinan. Vanhan koulun edustajia lukuunottamatta vain hyvin harvat uuden koulun edustajat epäilivät tätä. Ainoa tie maan pelastamiseksi heidän mielestään oli reformien toteuttaminen, jota varten piti ottaa oppia ulkomaista. Sen ajan ulkomaista olivat edistyksellisiä vain lännen kapitalistiset maat. Nämä olivat uudenaikaisia porvarillisia valtioita. Japanilaiset olivat saavuttaneet hyviä tuloksia otettuaan oppia Lännestä. Kiinalaiset tahtoivat oppia myös japanilaisilta. Siihen aikaan Venäjä oli kiinalaisille takapajuinen maa, ja vain hyvin harvat halusivat ottaa oppia siitä. Siten kiinalaiset ottivat oppia ulkomaisilta valtioilta 19. vuosisadan neljäkymmentäluvulta 20. vuosisadan alkuun asti. Imperialistien hyökkäys murskasi kiinalaisten haaveet oppia Länneltä, on todella kummallista, miksi opettajat tunkeutuvat aina oppilaiden luo?

Kiinalaiset oppivat paljon länneltä, mutta mitään siitä, mitä he saivat tietää, ei voinut tulla toteutetuksi elämässä. Niitä ihanteita ei voitu realisoida.

Monta kertaa taistelu, myös sellainen kansallinen liike kuin vuoden 1911 vallankumous, kärsi tappion. Maan asema huononi päivä päivältä. Tilanne oli sellainen, että kansa ei voinut enää jatkaa olemassaoloaan. Syntyi epätoivo ja nämä epätoivot voimistuivat.

Ensimmäinen maailmansota järkytti koko maailmaa. Venäläiset suorittivat Lokakuun vallankumouksen ja loivat maailman ensimmäisen sosialismin maan. Leninin ja Stalinin johdol'a Venäjän suuren proletariaatin ja työtätekevän kansan vallankumouksellinen energia, joka oli ollut kätkössä, ulkomaalaisille näkymättömässä tilassa, syöksyi äkkiä esiin kuin tulivuori. Koko ihmiskunta, kiinalaiset mukaanluettuna, suhtautui siihen eri tavoin venäläisiin. Silloin, vasta silloin, ideologian alalla työskentelevät kiinalaiset astuivat täysin uuteen aikakauteen. Kiinalaiset löysivät marxilais-leninläisen teorian yleisen totuuden, joka on sovellettavissa kaikkialle ja Kiinan kasvot muuttuivat. Kiinalaiset omaksuivat marxilaisuuden sen tuloksena, että venäläiset olivat sitä käyttäneet. Ennen Lokakuun vallankumousta eivät vain Lenin ja Stalin olleet vaan myöskin Marx ja Engels olivat tuntemattomia kiinalaisille. Lokakuun vallankumous antoi maailman ja Kiinan edistyksellisiä aineksia käyttämään proletariaatin maailmankatsomusta maan kohtaloiden määrittelemiseksi ja omien ongelmiensa tarkistamiseksi. Kulkea venäläisten tietä — sellainen oli johtopäätös.

Vuonna 1919 Kiinassa syntyi "toukokuun 4 päivän" liike ja vuonna 1921 muodostettiin Kiinan kommunistinen puolue. Hän tervehti Lokakuun vallankumousta, tervehti venäläistä apua kiinalaisille ja tervehti hänen ja Kiinan kommunistisen puolueen yhteistyötä.

Sunjatsen kuoli ja Chiang Kai-shek tuli valtaan. 20 vuoden aikana Chiang Kai-shek syöksi Kiinan toivottoman hädänalaiseen tilan. Tänä aikana murskattiin fasismin-vastaisessa toisessa maailmansodassa, Neuvostoliiton ollessa sodan päävoimana, kolme suurta imperialistista valtiota ja kaksi muuta suurta imperialistista valtiot heikentyi. Vain yksi imperialistinen maa maailmassa, Amerikan Yhdysvallat, ei kärsinyt tappiota. Kuitenkin Yhdysvaltain sisäisellä pulalla on sangen vakava luonne. USA tahtoo orjuuttaa koko maailman, se auttoi Chiang Kai-shekin asein usean miljoonan kiinalaisen hävittämiseksi.

Japanilaiset imperialistit karkoitettuaan Kiinan kansa kävi Kiinan kommunistisen puolueen johdolla kansallista vapaussotaa kolmen vuoden aikana ja saavutti suuren voiton. Täten lännen porvariston sivilisaatio, porvarillinen demokratia ja porvarillinen tasavalta kärsivät vararikon Kiinan kansan silmissä.

(Jatkuu)

TILATKAA VAPAUS!

Neuvostoliiton perhe-elämää lujitetaan

Moskova. — Venäjällä kiinnitetään lisääntyvässä määrässä huomiota perheen solidaarisuuteen. Tämä näkyy avioerolain tiukentamisesta ja vanhempien velvollisuuksien korostamisesta lapsia kohtaan. Moraalittomuus selitetään kapitalistisen järjestelmän jätteeksi, millä ei ole paikkaa sosialistisessa yhteiskunnassa.

Korkeimman oikeuden äskeinen päätös lisää hampaita viisi vuotta sitten laadittuun avioerolakiin. Oikeuden päätöksessä sanotaan, että avicero annetaan vain vakavissa ja hyvin perustelluissa tapauksissa, missä sovittelu on epäonnistunut tai missä avioliiton jatkaminen olisi vastoin "kommunistisen moraalin perusteita".

Alemmat oikeudet ohjattiin omaaloitteisesti ottamaan selvän avioeropyyntöjen todellisista syistä ja vaatimaan asianomaisilta tarvittavat todisteet ja "ryhtymään tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin asianomaisten välien sovittelemiseksi".

Nykyinen avioerolaki astui voimaan v. 1944. Ennen tämän lain voimaantuloa mies ja vaimo voivat erota siten, että rekisteröivät eronsa ja maksoivat siitä pienen rekisterimaksun.

Äskettäin Bolshevik-julkaisu antoi yksityiskohtaisen analyysin Neuvostoliiton kannasta rakkautta, avioliittoa ja perhe-elämää kohtaan. V. Kolbanovskin kirjoittamassa artikkelissa mainittu julkaisu selosti, että Neuvostoliiton perheen päätehtävänä on kasvattaa lapset neuvostopatriotismin hengessä "aktiivisiksi ja tietoisiksi kommunismin rakentajiksi".

Avioliiton perustana täytyy olla rakkaus, sanotaan mainitussa artikkelissa ja selitetään, että sosialismin olosuhteissa rakkaus on vapautunut yksityisomistuksen turmiollisesta vaikutuksesta, ja että ainoastaan sosialistisessa yhteiskunnassa rakkaus tulee todella inhimilliseksi tunteeksi.

Bolshevikin artikkelissa tuomittiin moraalittomuus, minkä se luokitteli luonteenomaiseksi porvarillisessa perheessä. Tässä artikkelissa selitettiin, että "kapitalismin rippeitä" ilmenee vielä joskus Neuvostoliiton perhe-elämässä ja sanottiin:

"Miesten aihaista suhtautumista naisia kohtaan ei ole vielä kitketty pois; vissit 'tyypit' pettävät häpeämättömästi naisia siten antaen moraalisia iskuja naisille, äideille, lapsille. Naisten yksityiselämässä ilmenee myös kevytmielisyyden tapauksia mitkä heikentävät perhe-elämän luiuutta."

Ranska voittanut Suomen 110–104

Helsinki. — Syysk. 17—18 pnä täällä pidetyissä yleisurheilun maaotteluissa suoritut Ranskan joukkue voittajana 110 pisteellä Suomen 104 vastaan. Kilpailua oli kerääntynyt seuraamaan 20,623 henkeä kun Viljo Heino kärsi stadionilla tappion 10 km. juoksussa, jonka voitti Ranskan A. Mimoun 30.-25.4 Heinon jäädessä loppukirissä 2 sekuntia jälkeen. V. Koskelan aika oli 30.55.4 ja ranskalaisen Jacques Vernierin 30.56.4. Yleisö onnistui mainiosti salaamaan pettymyksensä kohottaessaan voittajalle voimakkaat hei-huudot.

Suomalaiset voittivat 3 km. estejuoksun, jossa A. Kainlauri saavutti tuloksen 9.25.4 ja TUL:n K. Lusenius sijoittui toiseksi tuloksella 9.25.6, joka on TUL:n uusi ennätys. Ranskalaiset voittivat kaksi ensitilaa 200 m. aitajuoksussa.

Suomen edustajat voittivat kaksi ensitilaa kolmiloikassa, seiväshyppyasä, kiekonheitossa ja keihäänheitossa. T. Rautavaara heitti 71.14 ja T. Hyytiäinen 68.85.

800 m. juoksun voitti ranskalainen M. Clare 1.53.1 ja toiseksi sijoittui M. Hansenne 7/10 sek. jälessä. Denis Johansson oli sekunnin Hansennen jälessä 4x400 m. viestin voitti Ranskan joukkue 1.4 sekunnilla tuloksella 3.19.2.

Lauantain kilpailujen jälkeen oli Ranska johdossa 60 pisteellä Suomen 47 vastaan. Ranskalaiset saavuttivat runsaasti kaksoisvoittoja. V. Mäkelä voitti kuitenkin 5 km. juoksun ajassa 14.25.4 Mimounin ollessa 6/10 sek. jälessä ja Heinon sijoittuessa kolmanneksi. R. Kuivamäki voitti moukarinheiton tuloksella 51.33 ja J. Jouppila kuulantyönnön 15.71.

Lauantain kilpailuissa oli maksaneita katsojia 16,665.

Kilpailut suoritettiin ehkä liian nopeassa tempossa sillä samaan aikaan oli menossa pituus- ja korkeushyppy, kuulantyöntö ja juoksu.

Mies hirtti itsensä

Port Arthur. — Joku aika sitten löydettiin metsästä hirttäytyneenä 50-vuotias Antti Pellinen, joka oli asunut viimeiset 20 vuotta Nipigonissa, Ont. Vainaja oli syntynyt Evijärvellä. Juopottelun ja terveydellisten seikkojen arvellaan vaikuttaneen itsemurhan tekoon.

Matkalla Suomeen

New York. — Kun Ruotsin Amerikan Linjan Gripsholm lähti täältä tk. 7 pnä Göteporiin oli sen mukana kaikkiaan noin 400 matkustajaa. Suomeen menijöitä oli kaikkiaan 35, joiden joukossa havaittiin mm. mrs. Hilja M. Halonen Wahnapitaesta.

Asbestitehdas on tuotantokunnossa ensi vappuna

Matheson, Ont. — Pohjois-Ontarion uusin kaivantoyritys, Johns-Manville Companyn Munro-kaivanto ja sen yhteyteen rakennettava asbestitehdas väitetään olevan tuotantokunnossa tulevaan vappuun mennessä. Munro-kaivanto sijaitsee noin kahdeksan mailin etäisyydessä täältä itään, jossa yhtiö omistaa kaikkiaan 38 asbestivaltausta, joita ruvettiin tutkimaan tehokkaalla tavalla vasta viime maaliskuussa. Tähän mennessä ovat bulldozerit paljastaneet peruskallion, jonka päällä on ollut metsää ja tuhansia tonneja maata, joka on siirretty pois. Kaivantopaikalle on rakennettu suomaan yli noin puolentoista mailin pituinen uusi tie. Rakennusten perustukset on kaivettu ja sementtitöitä tehdään parhaillaan.

"Tarkoituksemme on aloittaa tuotanto ensi toukok. 1 pnä", anci kaivannon superintendentti Bob Baker. Aluksi on suunniteltu käsiteltäväksi tehtaassa noin 50 tonnia tunnissa, mutta kaikki laitteet tehdään siltä varalta, että tuotanto voidaan tarpeen vaatiessa kaksinkertaistaa. Tähän mennessä on suoritettu n. 45,000 jalkaa timanttiporauksia ja ainakin yksi valtava asbestikerrostuma on paljastettu. Sen arvioidaan käsittävän noin kahdeksan miljoonaa tonnia asbestimineraalia.

Rakennettava asbestin käsittelylaitos tulee viisikerroksiseksi ja 50x360 jalan suuruiseksi, noin puolen mailin etäisyyteen kaivannosta, josta asbesti kuljetetaan valtavilla trokeilla tehtaaseen.

Munro-kaivannon asbestin väitetään olevan parempaa kuin mitä on saatu yhtiön siitä kaivannosta, mikä sijaitsee Asbestos-nimisellä paikkakunnalla Quebecissa. Kaivostyöt tulinan suorittamaan avokaivantomenettelyä noudattaen kolmensadan jalan syvyyteen saakka. Sitä syvemmälle jouduttaessa noudatetaan tavanmukaista kaivantomenettelyä. Nyt paljastettu asbestilaakio on noin 2400 jalan pituinen ja avokaivanto tulee noin 700 jalan levyiseksi.

Alex Heffren-nimisen prospektorin väitetään tehneen alkuperäisen asbestilöydön näillä tienoilla. Munro-kaivannon läheisyydessä on ollut Croesus-niminen kultakaivanto, ja vaikka seudulla on ollut lukemattomia prospektoreita kolmen vuosikymmenen ajan ei kukaan heistä kiinnittänyt huomiotaan asbestiin sillä kaikki etsivät kultaa. Heffrenin väitetään sattumalta todenneen, että hänen tiedossaan on paljon asbestia.

Lautakunta lykännyt junalippujen hinnan korottamisen

Ottawa. — Transporttilautakunnan edustaja ilmoitti torstai-iltana, että lautakunta on toistaiseksi ehkäissyt junamatkalippujen hinnan korottamisen sellaisille matkustajille, jotka matkustavat joka päivä vakituisesti junassa lyhyitä matkoja, pääasiassa esikaupunkien ja kaupunkien välillä. Junalippujen hinta tällaisille henkilöille, piti korotettamaan lauantaina. Se olisi koskenut melkein kaikkia taajaväkisiä alueita itä-Canadassa, missä rautatiet myyvät alennetulla hinnalla matkalippuja vakituisille lyhyen matkan matkustajille. Lautakunta sanoi, että rautateiden pyyntöä on päätetty harkita uudelleen, kun junalippujen korottamista on protestoitu eri tahoilta.

— Silkkimarja on alunperin Persiasta ja tuotiin Britanniaan 16. vuosisadalla.

FINNISH BAKERY
VEIKKO KETOLA
Puhelin 6-6649
382 Antwerp St. Sudbury

Kukkia KAIKILLE TILAISUUKSILLE
ARCADIAN FLOWER SHOP
"Muistakaa tämä nimi kun haluatte kauniita kukkia"
88 Elm St. W. Sudbury
Lähellä Vapautta Puh. 2-3041
NOPEA KOTIINAJOPALVELUS

SUDBURY CAB
Puhelin 4-4311 tai 8-8877
98 Elm St. West Sudbury, Ont.
Vapauden vieressä.
Nopea ja rehellinen palvelus.

SUDBURY CLINIC
DR. S. S. POLACK
DR. D. W. STEWART
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. J. E. MARSHALL
Lääkärit ja kirurgit
Hammaslääkäri
DR. L. M. HOBBS
130 Elm St. E., puh. 5-8005, Sudbury

UNION CAB
RADIO—PHONE TAXI 4-4277
Sudburyn suurin ja suosituin taksiliike
Nopea palvelus radion avulla
Omist. Bill Toleck ja Earl Meillur

KOKEILKAA
2-WAY
JUOMAA
Hyvää yksin tai seurassa
THE SUPERIOR BEVERAGE CO.
PUHELIN 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

Maki Shoe Repair
SUOMALAINEN SUUTARI
MUUTTANUT
116 ELM STREET EAST
Douglas Apteekin alla
● ENEMPI TILAA
● PAREMPI PALVELUS

J. HALONEN, N.D., D.C.
LUONNONLÄÄKÄRI
189 Pine Street
Sudbury, Ontario

NASH, AUSTIN JA WILLYS AUTOJA — JEEPS
REO JA WILLYS TROKEJA
LEADER TRAKTOREITA
JACK'S AUTO SERVICE
633 Lorne St. Sudbury

LAATU POLTTOAINEITA
PUHELIN 6-6433
EMPIRE COAL & LUMBER CO., LIMITED
1 FROOD ROAD SUDBURY, ONT.

JOULU LÄHESTYY!
Muistakaa omaisianne ja ystäviänne Suomessa
SAL:n Kahvipaketilla

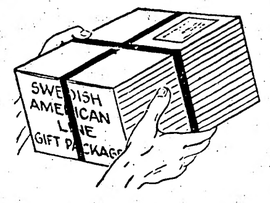

PAKETTI SISÄLTÄÄ 6 PAUNAA
jauhettua erikoiskahvia ilmatiiviisti pakatuissa peltirasioissa, käärittynä vahvoihin pahvikartonkeihin, joiden ympärillä on teräsvanne. Kokonaispaino: 10 paunaa.
VAIN $6.25 Sisältää tullin
Nopea ja luotettava perille toimitus.

Kuulkaa, mitä sanovat tyytyväiset pakettien vastaanottajat:

Jyväskylä, Suomi 25. 9. 1949
Mitä parhaimmat kiitokseni siitä "Valkoisesta ruususta, toisin sanoen, siitä erittäin hyvästä kahvista, jonka saimme tässä joku päivä sitten. Kyllä oli hyvää ja vielä se komea purkki saa silmät loistamaan. Muut purkit ovat jo lähteneet kohti Saarijärveä. Kait sielläkin ovat kahvipannut hellalla porisemassa."

Jyväskylä, Suomi 25. 9. 1949
Monet lämpimät terveisct ja miljoonat kiitokset siitä paketista, joka saapui loistokunnossa pari päivää sitten. Kyllä ne kahvit ovat hyviä, oikein loistoainetta. Minä hain oikein hyvää kermaa ja sitten sitä herkuteltiin ja hyviä ne o'ivat."

LÄHETTÄKÄÄ PAKETTITILAUKSENNE OSOITTEELLA:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
Box 69 Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä
MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään miltei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ
YKSI VAUNULASTI POIKINEITA lypsylehmiä, Jersey ja Holstein rotuisia myytävänä. Lehmät ovat nähtävänä Capreolin tien varrella sijaitsevalla kilpa-ajoradalla. Vanhoja hevosia ja teuraskarjaa ostetaan. Kysykää: R. Tessier, puhelin 3-3024. (8-13-15)

MYYTÄVÄNÄ täysirotuinen rekisteröity sonnivasikka luotettavasti terveestä karjasta. Kysykää: Waernler Farm, Concession 2, Hanmer, Ont.

JUURI POIKINUT 5-VUOTIAS täysirotuinen Jersey-lehmä. Kysykää: 220 Old Garson Rd., Sudbury, puhelin 3-1024.

MYYTÄVÄNÄ
1947 WILLYS STATION WAGON
Varustettu radiolla ja lämmittäjällä. Tilaa seitsemälle henkilölle. Ensiluokkaisessa kunnossa.
KATEISELLÄ JA VÄHITTAISMAKSUEHDOILLA
A & W MOTORS
PUH. 6-6244
71 Cedar St., ja 435 Lorne St.
Sudbury

Jousien ja autojen korjausta
Sudburyn suurin ja vanhin jousien korjaamo
WOROBECK
Garage & Spring Service
118 Regent St. S. Puh. 8-8492

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
- FORD & MONARCH henkilöautoja
- FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita

Harry Toivonen suomalainen myyjä

Sudbury Footwear
Vanhin suomalainen jalkinekliike Sudburyssa.
E. LATVALA
21 Larch King Edward raken.

DR. R. L. DesROSIERS
HAMMASLÄÄKÄRI
67 Elm St. East Sudbury, Ont.
Suomalainen tyttö palveluksessa
Puhelin 8-8573 Kotipuhelin 8-8529
Regent teatterin vieressä

Tri. Albert R. Kaukinen
Suomalainen Hammaslääkäri
Huone 110 — Mackey rakennus
Elm ja Durham kat. kulm.
Puhelin 7-7798 Sudbury

JAMES H. DAVEY
KOKSIA - KOLIA - PUITA
Parhaimpaa öljyttyä strokeri-kolia
PUHELIN 5-5647
177 Kathleen St. W. Sulbury

SÄHKÖLANGOITUSTARPEITA ja sähkölaitteita
★ Jos langoitatte taloanne tielustelkaa meiltä tarvittavista tarpeista.
★ Meillä on varastossa sisä- ja ulkolangoitustarpeita, katkaisijoita, varmuuslaitelaatikoita, hellakaapelia, sähkölaitteita, pumppuja y.m.
CITY ELECTRIC SERVICES
267 Hazel St. Puh. 8-8609 Sudbury

RITARI INSURANCE AGENCY
VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖLAINOJA
49 CEDAR ST. SUDBURY PUHELIN 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Liitupiirin" harjoitukset Finnish-haalilla maanantaina klo 7 illalla.

Naiskuoron harjoitus torstaina klo 7.30 ip. Rauhan kodissa.

"Liitupiiri" esitetään viikon kuluttua täällä

Kaunis kiinalaisaiheinen näytelmä "Liitupiiri", missä kuvataan taiteellisella tavalla ne suuret vastakohdat, mitkä Kiinassa ovat vallinneet rikkaiden ja köyhien välillä johtaen mm. naisten myyntiin, esitetään viikon kuluttua Finnish-haalin näyttämöltä. Tätä ajankohtaista ja mielenkiintoista näytelmää, mikä aloittaa CSJ:n Sudburyn osaston näyttämöseuran syystoimintakauden, on odotettu suurella mielenkiinnolla ja se saa ilmeisesti hyvän yleisökannatuksenkin. Näytelmän on ohjannut Hannes Vuori. Ensiesitys tapahtuu lokak. 23 pnä klo 7 illalla.

Sudburyn soittokunnan vierailu Beaver Lakella

Kuten aikaisemmin on ilmoitettu tekee Sudbury Band vierailumatkan ensi sunnuntaina Beaver Lakelle antaen konsertin CSJ:n sikäläisen osaston talolla sunnuntai-iltana.

Kehoitamme kaikkia Beaver Laken ja ympäristön asukkaita pitämään mielessään tämän harvinaisen tilaisuuden.

Katsokaa tarkemmin ilmoitusta torstain lehdestä.

Lahjoitus sairaalakulujen rahastoon

Torstai-iltana pidetyssä CSJ:n täkäläisen osaston johtokunnan kokouksessa päätettiin lahjoittaa osaston puolesta kymmenen dollaria Aku Korhosen sairaalakulujen rahastoon, jonka maksettavana on vielä huomattavan suuret laskut. Samassa kokouksessa päätettiin lahjoittaa myöskin kymmenen dollaria Canadian Tribunen kannatusrahastoon, jota kerätään parhaillaan kaikkialla maassa.

Bruce Streetin SAUNA
AUKI
Perjantaisin kello 2 i.p.—12 yöllä
Lauantaisin kello 2 i.p.—2 yöllä
547 Bruce St. Sudbury, Ont.
(15-20-27)

Lattioita silitetään kohtuhinnalla SANTAPAPERIKONEELLA
Konetta vuokrataan — 25 tai 60 cyclen.
Soittakaa puhelin 3-0041
Nickel District Floor Finisher
Rear Nickel Range Hotel
Sudbury, Ont.

DR. L. HOOEY
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Puh. 7-7355 Kotiin 8-6729
122 Elm St. E. Sudbury

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
8 Cedar Street Sudbury, Ont.

Morrison Plumbing and Heating
Peltisepän ja sähkötyötä, vesipumppuja ja likavesisäiliöitä sekä lämmityslaitteita ja räystäskouruja laitetaan.
Konttori- ja näyttelyhuone
164 ELGIN ST. S.
Sudbury Ontario
PUHELIN 4-4782

Tuomari arvostellut Sudbury Daily Staria

Sudbury Daily Starin julkaisemat kirjoitukset ja kuvat mrs. Rainvillen murhan johdosta haiskahtavat sellaiselta journalismilta mikä ei saisi jatkua, väitetään tuomari G. A. Galen sanoneen tällä viikolla Sudburyn käräjillä kun oli kysymyksessä jutun käsittelyn siirtäminen North Bayhin. Murhasta syytetyn Adelard Latourin puolustusasianajaja oli väittänyt, että Sudburyn seudun viimeaikaiset murhajutut ovat muodostaneet sellaisen ilmapiirin, jossa syytetty muitta mutkitta käsitetään syylliseksi, tehden puolueettoman oikeudenkäynnin mahdottomaksi. Tuomari ei myöntynyt pyyntöön jutun siirtämisestä North Bayhin, mutta lykkäsi sen käsittelyn seuraaviin käräjiin.

Uusi kaivosunion osasto perustettu toimimaan täällä

Mine, Mill and Smelter Workers International Union uusi osasto on perustettu Sudburyyn, sanoi Alfred Langlois, joka on nimitetty uuden osaston järjestäjäksi. Uusi osasto on jo saanut toimiluvan union päämajasta Chicagosta ja sen nimeksi on hyväksytty Sudbury District General Workers Union, Local 902.

"Uuden osaston tarkoituksena on järjestää ja toimia muiden kuin kaivantoalan työläisten keskuudessa", sanoi mr. Langlois. Union osasto no. 598 avustaa uutta osastoa sen toiminnassa ja sen toimisto ja huoneisto sijaitsee toistaiseksi uudella union haalilla Regent St. varrella.

Sudburyssa on toiminut entuudestaan suuraan CCL:n alainen Sudbury General Workers Union useiden vuosien ajan. Sen presidentti Cliff Matthews on ilmoittanut siihen kuuluvan lähes 200 jäsentä, joiden enemmistö muodostuu niiden 11 hotellin tarjoilijoista, jotka työskentelevät voimassa olevien työehtosopimusten perusteella.

CIL:n uusi sopimus kaivosunion kanssa

Mine-Mill-union paikallinen osasto on hiljattain allekirjoittanut uuden työehtosopimuksen Copper Cliffissä toimivan Canadian Industries Limited:n kanssa. Uusi sopimus astuu voimaan taannehtivasti, heinäk. 11 päivästä laskien ja päättyy syysk. 23 pnä 1950 sekä edellyttää tuntipalkkojen korottamista kuudella ja puolella sentillä ym. parannuksia edelliseen sopimukseen verrattuna. Union neuvottelukunnan johtajana toimi Nels Thibeault ja muina jäseninä M. Solski, J. P. McCool, L. Gauthier, Y. Ladouceur, W. Sylvestre ja John Smaller.

Sähkövoima joutunee säännösteltäväksi

Sudburyn Hydrokomission kokouksessa todettiin torstaina, että sähkövoiman säännöstely saattaa tulla pakolliseksi kaupungissa sen johdosta, että Lake Wahnapitaen vedenpinta on nyt neljä ja puoli jalkaa normaalista alempana. Tästä järvestä saadaan se vesi, josta kehitetään sähkövoima Sudburyn kaupunkia varten. Järven veden vähyys viittaa samalla siihen tosiasiaan, että vettä on vähänlaisesti kaikissa pohjois-Ontarion järvissä. Kaikesta huolimatta on mahdollista, että syksyn kuluessa saadaan vielä runsaasti vettä, jopa siinä määrin, että sähkön säännöstely ei tule tarpeelliseksi.

Vapautui syytteestä

Wesley Blacklock 518 Melvin Avenuen varrelta vapautettiin täkäläisillä käräjillä siitä tapposyytteestä, joka oli nostettu häntä vastaan. Syytetty oli syysk. 11 pnä aiheuttanut 9 kk. ikäisen lapsen kuoleman ajaessaan traktillaan taaksepäin, jolloin lastenvaunussa ollut lapsi jäi trokin raskaiden pyörien alle. Kuultuaan todistajia vapautti suurvalamiehistö Blacklockin kaikesta vastuusta.

John Harjun hautaus

Tänään klo 1.30 haudataan täällä tiistaina Webbwoodin hotellissa kuollut John Harju, joka on asustanut Wahnapitaessa. Vainaja saapui Suomesta Copper Cliffiin 1930 ja on työskennellyt sen jälkeen pääasiassa metsätöissä. Häntä jäi suremaan veli George Hearstissa ja toinen veli ja kuusi sisarta Suomessa.

Vääriä $10 seteleitä

Viime keskiviikkona havaittiin North Bayssa kolme väärennettyä kymmenen dollarin seteliä, viitaten siihen, että väärän rahan levittäjät ovat ulottaneet toimintansa etelä-Ontariosta myöskin pohjoiseen. Paikallinen ratsupoliisi on kehoittanut suhtautumaan epäilevästi kaikkiin $10 seteleihin.

Yli 30 pyssyn saalis

Riistaviranomaiset ovat pyyn pyynnin alkamisen jälkeen takavarikoineet yli 30 kivääriä ja haulikkoa metsästyssäädösten rikkojilta, joista jotakin on jo tuomittu sakkoihin. Yleisin rikkomus on ollut ladatun aseen pitäminen autossa ja useat ovat metsästäneet ilman sitä varten tarpeellista lupaa.

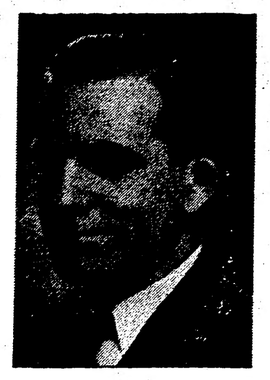

MIKÄ VAIVAA CANADALAISTA DOLLARIA?
Lainlaatijakunnan jäsen A. A. MacLeod saapuu huomenna Sudburyyn ja puhuu huomenillalla klo 8 Finnish-haalilla alkavassa yleisessä kokouksessa aiheesta "mikä vaivaa canadalaista dollaria?" Hän vastaa myöskin hänelle puheen johdosta esitettäviin kysymyksiin. Kaikki ovat tervetulleet tähän puhetilaisuuteen.

Kauppakamari oli syypää kokouksen epäonnistumiseen

Mine-Mill-union paikallisen osaston toimesta oli Sudburyn liikemiehet ja vapaiden ammattien harjoittajat kutsuttu yleiseen kokoukseen union edustajien kanssa viime keskiviikoksi union haalille. Kokouksen tarkoituksena oli keskustella läheisempien suhteiden aikaansaamisesta union jäsenistön ja liikemiesten kesken. Osaston presidentti Nels Thibault sanoi kokouksen alussa, että "meidän jäsenistömme on usein ihmetellyt sen johdosta, että jokainen kerta kuin työläisten palkkoja korotetaan tapahtuu myöskin vastaava hintojen korottaminen paikallisissa kauppaliikkeissä. He ovat sitä mieltä, että liikemiesten pitäisi todistaa moinen menettely oikeutetuksi sillä kysymyksessä ei saata olla pelkät sattumatapaukset" vaan johdonmukainen menettely.

Kokoukseen osallistui perin vähän liikemiehiä koska paikallisen kauppakamarin johtokunta oli lähettänyt kaikille kauppakamarin jäsenille kiertokirjeen, jossa kiellettiin osallistumasta kokoukseen ja esitettiin vaatimus, että Mine-Mill-union on asetuttava yhteyteen kauppakamarin johtokunnan kanssa, joka on valmis kuulemaan mitä unionilla on esitettävänään kaupungin liikemiehille. Mr. Thibeault luki tämän kirjeen kokoukselle ja totesi sen jälkeen, että vähäisen osanoton takia ei ole syytä ryhtyä keskustelemaan asiasta. Hän sanoi, että unionilla ei ole nyt mitään muuta mahdollisuutta kuin yrittää keskustella asiasta kauppakamarin johtokunnan kanssa, jonka hän toivoi tapahtuvan kauppakamarin johtokunnan seuraavassa kokouksessa.

Luhistamistyötapa käytäntöön Creighton kaivannossa

Kun Incon Creighton kaivannon köyhää ocria ruvetaan irroittamaan ilmoitetaan sitä varten kehitetyn uudet menettelytavat niin kiven irroittamiseen kuin metallurgisiin töihinkin nähden. Noin parin tuhannen jalan etälsyydessä shaftista no. 3 ruvetaan syventämään shaftia no. 7, joka tehdään 3,000 jalan syvyiseksi. Sen syventämistä kiirehditään siten, että shaftia ruvetaan poraamaan myöskin alhaalta ylöspäin. Näihin rakennustöihin liittyy myöskin 6,000 tonnin rikastelaitoksen rakentaminen ja kaikkien pitäisi olla tuotantokunnossa 1951 kesään mennessä.

Kaivostöissä tullaan noudattamaan luhistamismenettelyä, jonka mukaan suuret alueet poratoan alhaalta tyhjiksi ja ylempänä olevan oorin annetaan sen jälkeen murtua omalla painollaan luhistuen. Siten saatava oori murskataan shafti numero kolmen 2,800 jalan tasanteella, josta se pudotetaan 30. tasanteella olevaan konveijariin, mikä kuljettaa sen shafti no 7 oorisäiliöön ja lastauspaikalle, josta se nostetaan maan pinnalle suoraan rikastelaitoksen uudelleen murskattavaksi ja käsiteltäväksi huuhtelumenetelmän avulla.

Shafti no. 7 rakennetaan 8x24 jalan mittaiseksi, käsittäen kolme osastoa, kaksi oorin nostolaitteita varten ja yksi putkia, johtoja ja porrastietä varten. Paikalle on jo rakennettu shafti tornirakennus ja parhaillaan lasketaan rikastelaitoksen perustuksia.

Creighton köyhän oorin tuotanto ei tule vaikeuttamaan millään tavoin kaivannon säännöllistä toimintaa, joka antaa nykyään noin 5,000 tonnia ooria vuorokaudessa. Köyhän oorin laadun ja paljouden määritteleminen suoritettiin v. 1943 timanttiporilla ja v. 1947 mennessä oli ratkaistu mitä kaivostyömenettelyä ja sulattoprosessia on noudatettava sen suhteen. Viime marraskuussa oli koko suunnitelman yksityiskohdat edistyneet siinä määrin, että voitiin ryhtyä uuden shaftin valmistaviin töihin.

Sanoo brittiläisten diplomaattien lietsovan sotahysteriaa

Moskova. — Neuvostoliiton sanomalehdistö julkaisi tiistaina katsauksia Lontoon Timesin entisen kirjeenvaihtajan Ralph Parkerin kirjasta, jossa sanotaan brittiläisten diplomaattien harjoittavan vakoilua Neuvostoliitossa ja lietsovan sotahysteriaa.

Parker on nykyään eurooppalaisen uutistoimiston, Telepressin kirjeenvaihtaja. Hän toimi sotavuosina Lontoon Timesin ja New York Timesin itäisen Eurcopan kirjeenvaihtajana. Parkerin kirja, "Salaliitto rauhaa vastaan", on nyt julkaistu venäjänkielellä.

Pravdan katsauksessa sanottiin tuon kirjan johdosta mm:

"Henkilökohtaiset poliittiset havainnot saattoivat Parkerin tekemään vissejä johtopäätöksiä. Hänen kirjansa selostaa Attleen ja Bevinin labor-hallituksen agressiivista diplomatiaa ja miten anglo-amerikkalaisten politiikka tekee valmisteluja uutta sotaa varten."

Parker syyttää kirjassaan, että Britannian ulkoministeriön erikoinen jaosto, jota johtaa brittiläinen diplomaatti ja kirjailija Bruce Lockhart, harjoittaa vakoilua ja subversiivista toimintaa itäisen Euroopan maissa sekä Balkanilla.

Hän sanco, että Britannian sodanaikainen lähettiläs Moskovassa, sir Archibald Clark Kerr vehkeili Yhdysvaltain silloisen ministerin George Kennanin kanssa ja osallistui Neuvostoliittoa vastaan kohdistuviin vihamielisiin toimenpiteisiin, jotka pantiin alulle Amerikan lähetystön taholta.

Parker mainitsee myös siitä miten sir Maurice Peterson, joka oli Britannian lähettiläs Moskovassa tämän vuoden alkuun saakka, järjesti ulkomaisen diplomaattikunnan protestin Neuvostoliiton rahareformia vastaan. Hän sanoo tuon rahareformin lopettaneen sen likaisen keinottelun, jota monet ulkomaiden diplomaatit harjoittivat Neuvostoliiton rahalla.

Peronin lähettiläs kutsuttu kotiin

Ottawa. — Täällä saatujen tietojen mukaan Argentinan lähettiläs Atilio Garcia Mellid kutsuttiin kotiin Ottawasta sen takia, ettei Argentinan senaatti hyväksynyt hänen nimitystään. Argentinan lähettiläs lähti Ottawasta keskiviikkona oltuaan täällä vajaan puoli vuotta.

Buenos Airesista tiedoitettiin, että Argentinan lähettiläät ja ministerit on kutsuttu kotiin 10 maasta.

Intiaa pyydetty tunnustamaan Kiinan kansanhallitus

New Delhi. — Ulkoministeriö ilmoitti torstaina, että Intiaa on pyydetty tunnustamaan Kiinan kansanhallitus. Intian hallitus on sanonut vastauksessaan, että tilannetta tutkitaan ja Intian lähettiläs on kutsuttu Nankingista neuvotteluja varten.

Mine-Mill voimakas Port Colbornessa

Mine-Mill-union Port Colbornen osaston presidentti Mike Kopinak on ilmoittanut, että osastossa on nyt yli 800 jäsentä, jotka ovat allekirjoittaneet vapaaehtoisen peruuttamattoman valtuuden heidän jäsenmaksujensa perimisestä palkoistaan, joten yli 70 prosenttia Incon Port Colbornen työläisistä kuuluu unioon CCL:n hajoittajien valtausyritykset ovat siten kertakaikkiaan epäonnistuneet Port Colbornessa.

Lockerbyn VPK

McKim-kunnan palopäällikkö Dave Leclair on ilmoittanut, että kunnan jokaisella neljällä alueella toimii nyt vapaaehtoisen palokunnan osastot, New Sudburyssa 11, Minnow Lakella 14 ja Lockerbyssa 19 miestä. Viimemainittuun kuuluvat mm. Elmer Laakso, Ray Luoma ja Ed. Martella. Kunnan valtuusto harkitsee parhaillaan toisen vakinaisen miehen palkkaamista palokunnan tehtäviin palopäällikön lisäksi. Gatchellin vapaaehtoinen palokunta on mainitun alueen erikoishallinnon alainen.

Paljon sairaita

CSJ:n täkäläisen osaston sairashuoltokomitea ilmoittaa, että täkäläisessä sairaalassa on tällä erää paljon suomalaisia mm. kahdeksan miestä. Pitkän aikaa huonossa terveydessä ollut Sam Luhtanen on äskettäin joutunut jälleen sairaalaan ja on vuoteessa no. 11 toisessa kerroksessa, josta on myöskin halvauskohtauksen saanut John Tuomikoski Beaver Lakelta.

Auto meni jokeen, kolme miestä hukkui

Barrhead, Alta. — Kolme miestä hukkui Athabasca-jokeen täällä lähistöllä keskiviikkona, kun heidän autonsa meni lautalta jokeen ja upposi 20 jalkaa syvään veteen.

Hukkuneet miehet olivat farmareita Fort Assiniboinen piiristä. Poliisit saivat ylös auton ja miesten ruumiit.

Moch selostanut ohjelmaansa parlamentille

Pariz. — Sosdemien johtaja Jules Moch, jolle on annettu uuden hallituksen muodostamisen tehtävä, selosti torstai-iltana kansalliskokouksen istunnossa ohjelmaansa. Samanaikaisesti vahvistettiin poliisivoimia parlamentitalon ulkopuolella siltä varalta "jos tulee rettelöitä kommunistien kutsuman lakon yhteydessä".

Moch lupasi alentaa hintoja ja palauttaa sellaisen systeemin, että ammattijärjestöt voivat neuvotella jälleen vapaasti työnantajien kanssa palkka- ja työehtosopimuksista hallituksen puuttumatta asiaan.

Sitä paitsi hän lupasi antaa 3,000 frangia elinkustannusboonusta tämän kuukauden ajalta sellaisille työläisille, jotka saavat palkkaa vähemmän kuin 15,000 frangia kuukaudessa.

Moch pyysi luottamuslausetta kansalliskokouksselta, että hän voisi ryhtyä muodostamaan uutta hallitusta. Hän tarvitsee 311 ääntä ja hänelle on luvattu 307 ääntä sosdemien ja tasavaltalaisen kansanpuolueen liikkeen sekä toisten porvaripuolueiden taholta.

Moch pyysi myös valtaa "voidakseen lopettaa petokset, jotka nousevat satoihin miljooniin frangeihin". Hän lupasi supistaa jyrkästi valtion menoja ja sanoi virkamiehille, että heidän on tehtävä kovimmin työtä.

Kansalliskokous äänestää myöhemmin luottamuslauseen antamisesta Mochille.

CBC:n ohjelmat ovat "sietämätöntä melua"

Lethbridge. — Albertan Federation of Laborin edustajakokoukselle esitetään mm. päätöslauselma, jossa protestoidaan radiolisenssimaksujen korottamista vastaan ja sanotaan lisäksi:

"Useimmat CBC:n ohjelmat ovat vain sietämätöntä melua työväestön enemmistön mielestä."

Päätöslauselmassa sanotaan, että jos radiolisenssimaksuja korotetaan, kuten on esitetty, niin monen perheen on luovuttava kokonaan radion käytöstä.

SUURI LÄHETYS
NORGE ÖLJYLÄMMITTÄJIÄ
SAAPUNUT
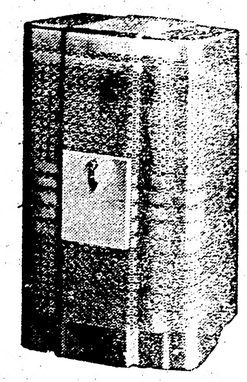
Nykyaikainen, reikäkehyksinen öljylämmittäjä, joka mukautuu toisiin huonekaluihin. Sen porsliinimalinen lämmityspinta on tulen-, kosteuden-, kaasun- ja ruosteen kestävä. Suuret etuovet tekee lämmittäjän sisäpuolelle pääsemisen helpoksi. Varustettu tasauslaitteilla, joten on helppo asettaa poittimo vaakasuoraan. Päälykansi voidaan poistaa lämmityspinnan puhdistamista varten.
3700 KUUTIOJALAN
HINTA **94.95**
$13.50 KATEEN, LOPPU
$8.75 KUUKAUDESSA

TOISIA MALLEJA
5500 KUUTIOJALAN 139.95
7000 KUUTIOJALAN 164.50

ÖLJYSOPIMUKSIA
Teemme sopimuksen ostajan kanssa, että on mahdollista saada öljyä ostamaansa lämmittäjään.

★ *Edward's*
Sudbury Limited
69 Elm St. W. Puhelin 8-8366

A. FOURNIER
Perustettu 1896
VAKUUTUKSIA
11 Elm St. East Sudbury, Ont.
Puhelin kotiin 3-0654
Suomalainen asiamies
J. S. JOUDOUIN
PUHELIN 7-7546

SOITTAKAA...
CITY TAXI
★ 5-5225 ★
VICTOR KARI

Pat's Barber Shop
98 Elm St. W. Sudbury
Vapauden vieressä

Parka- ja Station Wagon-
TAKKEJA
Lämpöisiä ja sopivia ulkoilua ja retkeilyä varten
Paquettessa on näitäkin hyvä valikoima kuten on aina muitakin miesten vaatteita ja jalkineita
STATION WAGON TAKKEJA
Hienot Gabardine-kankaiset 32.50
Lampaanturkisvuoriset Gabardinet 49.95
Punaiset villavuoriset 30.95
Lampaanturkisvuoriset, "Finger Tip" pituiset 24.50

PARKA-TAKKEJA » Gabardine- poplin- ja pyrjekankaiset » joko harmaiden villavuorien tai käännettävien punaisten vuorien kanssa.
Paquetten kauppa on miellyttävä paikka tehdä ostoksenne. Suomalainen palvelus jos haluatte sitä.
J. T. Paquette & Sons
LIMITED
Sudburyn suurin miesten vaatetusliike
84 DURHAM ST S. PUHELIN 6-6641 SUDBURY.

HÄÄKUTSU

Pyydämme ystävällisesti kaikkia sukulaisia ja tuttaviamme saapumaan tyttäremme

Theresa St. Lawrencen

ja

George Polvinin

häätilaisuuteen, joka vietetään Long Laken Suomi-Rannan-haalilla lokakuun 29 p:nä 1949, alkaen klo 8 illalla.

Ystävyydellä kutsuen,

Mr. ja Mrs. Arthur St. Lawrence,
Lockerby, Ontario.